

ARADI KÖZLÖNY

Administrator delegat:

Dr. STAUBER JANOS

Proprietar: Societatea Anonimă pt. editura ziarului Aradl Közölny. Inreg. In Reg. Publ. Periódice sub No. 10/1—1938. Trb. Arad.

ARAD, ANUL 54. No. 145.

1939. július 1. szombat.

Redactor responsabil:

SZ. JAKAB GÉZA

Öfelsége II. Carol király:

„A tiszteknek tudniuk kell, hogy a jó kiképzés a harcmezőn biztosítja a sikert“

Az Uralkodó nagy beszédet mondott a targul-neamti-hegyivadászok emlékművének le'eplezésénél

Bucuresti. Tegnap délelőtt fél 12 órakor különleges ünnepségek közben leplezték le a targul neamti hegyi vadászok emlékművét, amelyet a resojai harcokban elesett hősök emlékére állítottak fel. Az ünnepségen Öfelsége II. Carol király is részt vett és kíséretében voltak Armand Cajinescu miniszterelnök, Paul Teodorescu tábornok, Marinescu tábornok, Titeanu államtitkár és számos magasrangú személyiség.

Az egész utvonat mentén a falvak ezernyi lakói sorakoztak fel és virágokat szórtak a király elé. A templomi harangok megszólaltak, amikor az uralkodó és kísérete közeledett és a lakosság lelkes hódolattal üdvözölte a királyt.

Öfelsége II. Carol király felérkezett arra a hegytetőre, ahol az emlékmű leplezése történt. Az egyház ceremónia után Badulescu tábornok tartott beszédet, amelyre Öfelsége az ünnepség befejezése utáni banketten válaszolt és a következő beszédet mondotta:

— Ez a szobor, amelynek látása örömmel és szeretettel tölt el, emlékeztet a súlyos időkre, de az újkorra is, amikor itt, Targul Neamthban, ahol oly sok minden emlékeztet Stefan cel Mare-ra, megalakult a hegyivadászok ezrede, amely kitűnően bevált a harcok során. Ez a zászlóalj az egész világ csodálatát érdemelte ki azokért a tetteikért, amelyeket végrehajtott. Mi, akik közelről ismerjük az előkészítés titkát, nem voltunk meglepődve, hanem levontuk a tanulságokat és ezek a tanulságok nagy szerepet játszottak hadseregünk megszervezésében.

A csoda azért állott be, mert a legalaposabb kiképzést kapták a vadászzászlóalj tagjai, oly kiképzést, amilyenre a múltban sohasem volt példa. A tanulság különösen fontos a fiatal tisztek szempontjából, akiknek most már tudniuk kell, hogy a béke idejében a jó kiképzés, a harcmezőn mindig biztos eredményt ad. Ezt a csodát azonban nemcsak a jó kiképzés idézte elő, hanem az a tény is, hogy a legénység között a legjobb baltársi viszony állott fenn és olyan lelkesedés uralkodott, amelyre sohasem volt példa. Örömmel tölt el az a tudat, hogy én voltam az, aki a hegyi vadászcsapatok megalakítását kezdeményeztem és ma is örömmel tölt el az a tény, hogy innen indult ki hadseregem. Kegyelettel hajlok meg azoknak emlékezte előtt, akik elesetek és feláldozták életüket a csónal és csermarai harcok során. Kegyelettel emlékezünk meg azokról, akik kötelességüket teljesítették akkor, amikor a hazának szüksége volt rájuk és most szívem mélyéből kijálok: Éljen az első vadászzászlóalj!

— Az első vadászzászlóalj tetteiről legendák keringenek az egész országban. Ezek a legendák azonban megfélemlenek a valóságnak is, amikor fiamat hadnaggyá neveztem ki, gondom volt rá, hogy ennek a zászlóaljnak kötelessége tartozzon. Ami engem illet, mindig örömmre szolgáltnak azok a percek, melyeket Önök között tölthetek és a legnagyobb szeretettel emelem poharamat az első vadászzászlóalj egészségére, annak a csapatnak egészségére, amely példát mutatott a román hadseregnek.

tisztje és közlegénye megérkezett Danzigba. A danzigi rendőrök s a Keletporoszországból Danzigba érkezett németek gázálcot kaptak.

Az angol és francia lapok nyugtalanok

London. Az összes lapok nyugtalanító híreket közölnek Danzigot illetően. A Daily Chronicle jelentése szerint napok óta tart a fegyverszállítás Danzigba. A Daily News azt jelenti, hogy négyezer német tiszt és sorkatoná érkezett Danzigba, akiket beosztottak a felállítandó önkéntes hadseregbe. Ezek a tisztek és katonák, mint kiképzők működnek majd és tulajdonképpen ők vezik a hadsereg megszervezését és kiképzését. Ez a hadsereg fogja végrehajtani Danzig és a korridor megszállását.

A párisi lapok is élénk figyelmet szentelnek a szabadvárosnak. A Figaro szerint a danzigi helyzet kritikussá vált. Nem lehet tudni, hogy mely órában robban ki a válság. Danzigban lázas fegyverkezés folyik a Németországból érkezett tisztek vezetése alatt. A Jour és a többi lapok hasonló hangnemben írnak és előkészítik a közvéleményt a puccsra. A lapok szerint Daladier legutóbbi beszéde is azért volt olyan pesszimista, mert a kormányhoz olyan hiteltérdemlő jelentések érkeztek, amelyek a legkomolyabb szinten tüntetik fel a lengyel—német helyzetet.

Az angol lapok még egyre Daladier legutolsó beszédével foglalkoznak és kiemelik annak határozottságát és félreérthetetlen nyíltságát.

A francia miniszterelnök sajnálattal jelentette be — írja az Observer — hogy ősszel nem bocsáthatja haza a behívott tartalékosokat, mert szolgálataikra Franciaországnak továbbra is szüksége van. Ez a nyilatkozat — állapítja meg az Observer — mutatja legjobban Daladier pesszimizmusát, aki azt hiszi, hogy az ellentétek békés elintézésére nagyon kevés a remény. Pedig a francia kormányelnök erősen kihangsúlyozta — folytatja az újság — hogy Franciaország célja a béke megmentése és ha kell a szakadékok áthidalása. Franciaország a békében az igazságot keresi és ebben a tekintetben Anglia is osztja a francia magatartást. De épp emiatt sem Franciaország, sem Anglia nem tűrhetik, hogy Európában az erőszak továbbra is diadalmaskodjék, mert ha a demokrata hatalmak továbbra is tétlenül néznek az erőszak uralmát, akkor biztosak lehetnének afelől, hogy az erőszak végül a nagy demokrata hatalmak ellen fordulna.

Berlinben higgadtan ítélik meg a helyzetet

Berlin. (Rador). A Havas ügynökség jelenti: Rendkívül nehéz megállapítani Berlinben, hogy mi igaz azokból a hírekből, amelyek a külföldön terjedtek el arról, hogy a danzigi rendőrséget a Birodalomból érkezett egységekkel egészítették ki és erősítették meg.

Mértékadó berlini körökben kijelentették, hogy a danzigi rendőrség létszáma pontosan meg van állapítva abban az egyezményben, amelyet Danzig szabadállam kötött Lengyelországgal, de ezt a létszámot nem töltötték be teljesen. Ezért a szabadváros vezetősége úgy döntött, hogy a megegyezés értelmében teljes létszámra egészítik ki a rendőrséget. E célra azonban csak Danzig szabadállam területéről vesznek igénybe embereket.

A Danziger Vorposten jelentése szerint a külföldön hírek jelentek meg arról, hogy katonai intézkedéseket foganatosítottak Danzigban, illetve a német birodalomban, ezek a hírek nem felelnek meg a valóságnak. A lap szerint

Németország azonban nem maradhat tétlen akkor, amikor a lengyelek állandóan háborúval fenyegetnek meg egy védtelen várost.

Danzigban semmi olyan nem történt katonai téren, ami igazolhatná Lengyelország kivételes

Danzig újból előtérben

Moscicky elnök hangsúlyozta, hogy Lengyelország megvédi Danzigot Halifax Anglia teljesíti vállalt kötelezettségeit

Az elmúlt két nap eseményei közül kiemelkedik az a beszéd, amelyet Halifax angol külügyminiszter mondott a külügyi bizottság előtt, ugyanakkor pedig jelentős eseményt képezik ezeknek a napoknak azok a hírek, amelyek Danzigból érkeznek.

Az angol külügyminiszter beszédében szokatlanul erős hangot használt. Anglia elszántságát hangoztatva, ugyanakkor azonban kijelentette, hogy bizonyos feltételekkel Anglia a gvarmati kérdésről is hajlandó tárgyalni. A beszédnek ez egyik leglényegesebb része, mert szinte kísérlet lehet benne sejtetni arra, hogy a gvarmati kérdés megoldásának kilátásba való helyezésével Anglia arra bírja Németországot, hogy a danzigi kérdést, vagyis a keleti élettér kérdését ne tekintse időszzerűnek és problémáit azoknak a tárgyalásoknak utján igyekezzen megoldani, amelyeket Anglia ajánl.

A távolkeleti helyzet változatlan és a közeli napokban meginduló angol—japán tárgyalások legyében áll, ami pedig a moszkvai tárgyalásokat illeti, azok ügyében döntő esemény nem következett be.

I.

Danzig felett vihartelhők gyülekeznek

Döntő eseményeket jósol a nemzetközi sajtó

Varsó. A Havas francia sajtóiroda jelentése úgy tudja, hogy Himmler német birodalmi rendőrőrnök szerdán megérkezett Danzigba, ahol ellenőrzi a danzigi nemzeti szocialista alakulatokat. Ugyanakkor lengyel lapok azt írják, hogy a rohamosztagok 100 tagja megszállt a danzigi rádió épületében és átvette a rádióállomás őrvezetést. A szabadváros vágóhidjai parancsot kaptak, hogy

tartalékoljanak nagymennyiségű fagyasztott húst a Danzigban létesítendő 10 ezer főnyi önkéntes hadosztály élelmezésének biztosítására.

Ezen és más hasonló hírek folytán, mint Londonból jelentik, a csütörtök reggeli angol sajtó a legnagyobb fokú aggodalmat árulja el a danzigi helyzettel kapcsolatban. Az angol lapokhoz érkezett tudósítások szerint a német hadsereg 4000

intézkedéseit, azonban a danzigi rendőrségnek elég erősnek kell lenni ahhoz, hogy a szabadváros lakosságának biztonságát megvédelmezze.

Berlin. A Deutsche Diplomatische Politische Korrespondenz a német külügyminisztérium felhívatalos lapja foglalkozik Daladier francia miniszterelnöknek a Kamarában elmondott beszédével. A lap többek között a következőket írja:

— A francia polgárnak végül is meg kell értenie, hogy Németország részéről semmiféle fenyegetéstől nem kell tartania.

A lap ezután rendkívül éles hangon ír a bekerítési politikáról és azt hangoztatja, hogy a bekerítési politika súlypontja már Anglia felé fordított el.

Varsó harcias

Varsó. A lengyel lapok vezető helveiken foglalkoznak a kiéleződött helyzettel. Az Express Poranny a következőket írja: Beck külügyminiszter több ízben kijelentette, hogy Danzig és a korridor szoros kiegészítő részei a lengyel birodalomnak. Ha ezt a területet erőszakkal el akarják szakítani Lengyelországtól, akkor elkerülhetetlenül bekövetkezik a háború. Lengyelország készen áll a harcra. Egy talpalatnyi területet sem enged át Németországnak, a támadó csapatokat visszaüzi. Németország tisztában van azzal, hogy egy német-lengyel háború kitérése esetén a lengyel hadsereg azonnal megszállja egész Keletporoszországot, amely kedvezőtlen stratégiai helyzete miatt nem védekezhetik kellő eredménnyel. De Lengyelország minden rendelkezésére álló erővel már azért is felvonná a harcot, mert tudja, hogy független állami léte ennek a küzdelemnek kimenetelétől függ.

Lengyelországban különben tegnap kezdődtek meg a „Tenger Hete” ünnepei. Varsó legnagyobb terein, a Pilsudsky téren tízezrekre menő tömeg hullámzott, a tömegben a következő feliratú táblákat vitték: „A tenger a mi létszükségletünk”. „Nem engedjük magunkat elzárni a Balti-tengertől”. Moscicky lengyel köztársasági elnök az egybegyűlt óriási tömeghez beszédet intézett, amelyben hangsúlyozta, hogy Danzig és Gdynia képezi Lengyelország kijáratát a tengerhez és Lengyelország minden áldozatra kész, hogy a tengeri kijáratot megvédelmezze és nyugalmat teremtsünk a Balti-

tenger ezen részén — hangoztatta a köztársasági elnök — ezt a békét és nyugalmat most vesztély fenyegeti. Azonban Lengyelország minden erejével megvédi a tengeri kijáratot s igyekeznél fog megőrizni a Balti-tenger ezen részének békéjét. A továbbiak során hangsúlyozta, hogy Lengyelországnak erős hadseregre van szüksége. A beszédet óriási lelkesedéssel fogadta az egybegyűlt néptömeg, majd pedig több magasrangú katonai és polgári méltóság tartott hasonló szellemű beszédet.

Egy monstre-gyűlésen Moscicky lengyel köztársasági elnök beszédet mondott, amelyben a következőket jelentette ki:

— Danzig és Gdynia a tengerhez vezető út Lengyelországnak ugyanazt jelent, mint az út az emberi szervezetnek. Lengyelország nem létezhet a korridor és a Visztula torkolatánál lévő Danzig nélkül. A tengerhez vezető utat Lengyelország készen áll arra, hogy a legelszántabb harcra folytassa. Nem félünk a háborútól és azok, akik Danzig ellen támadást terveznek vegyék tudomásul: ha megtámadnak, véres fejjel verjük őket vissza. Nem tárgyalunk, nem alkuszunk, a víját fegyvereink, ágyúink, repülőgépeink és tankjaink fogják elintézn.

Danzig. (Rador). A Pat-ügynökség jelent: Megbízható helyről származó értesülések szerint a danzigi önkéntes hadtest előkészületei tovább folynak. Számos házat foglaltak le, hogy elhelyezhessék az új katonai alakulat tagjait. Ezenkívül élelmiszerraktárakat létesítettek, ahol lisztet és konzervált húst halmoznak fel. Az összes szabókat mozgósították, hogy egyenruhákat és fehérműt készítsenek.

A „Danziger Vorposten” térképe

Danzig. A Danziger Vorposten térképet közöl, amely Keletporoszország határvédelmi vonalát ábrázolja az erődítésekkel együtt. A lap szerint a védelmi vonal erős és a német nép minden támadással szemben védve van. Németország tengeren és levegőben erős és a „béke megzavaróinak” tervei ellen védekezni tud. Ha a demokráciák nem mondanak le a bekerítésről és nem teljesítik Németország igényeit, Németország felkészül minden eshetőségre.

II.

Kiéleződnek az angol-német ellentétek

London válasza a flottaegyezmény felmondására

London. A külügyi hivatalban tegnap este hozták nyilvánosságra azt a jegyzéket, amelyet Berlinben az angol nagykövét nyújtott át. A jegyzék válasza volt arra a német intézkedésre, amellyel felmondottnak jelentették ki a német-angol flottaegyezményt. A jegyzékben az angol kormány először utal arra, hogy az egyezményt egyoldalúan felmondani nem lehet. Azonban

az angol kormány továbbra is hangoztatja azt a felfogását, hogy kész — amennyiben Németország is óhajtja — újabb megállapodást létesíteni tengerészeti egyezményre vonatkozóan.

A továbbiak során azokra a német aggodalmakra tér ki az angol jegyzék, amellyel Anglia fáradozásait a béke megmentéséért Németországban bekerítési politikának neveznek. A jegyzék hangsúlyozza, hogy

Németország olyan cselekedetekre ragadhat, amelyekkel a kis népek függetlenségének és önállóságának megszüntetésére törekedik. Anglia egyezményeket létesített, amelynek célja a kis népek függetlenségének, önállóságának megóvása,

az nem irányul Németország ellen, miután ezeknek a népeknek is éppen olyan szükségük van a függetlenségre, az önállóságra, mint akár Németországnak, akár Angliának.

A jegyzék befejező része ismételt hangsúlyozta, hogy Anglia kész újabb tengerészeti egyezményt kötni Németországgal.

Halifax nagy beszéde az angol külpolitikáról

London. Az angol külügyi társaság ülésén lord Halifax külügyminiszter beszédet mondott, amelyben beszámolt a külügyi helyzetről. Előjáróban rámutatott arra, hogy egy évvel ezelőtt Anglia minden újabb kötelezettség vállalását kereken visszautasította, ma pedig Lengyelországgal, Görögországgal, Romániával, Törökországgal szemben messzemenő kötelezettségeket vállalt. Az angol kormány ezt a garanciapolitikát tovább folytatja s még sok más államnak biztonságát is szava-

tolni fogja egy erőszakos támadással szemben.

— A szovjet kormánnyal is folyamatban vannak a tárgyalások és amint remélem, Oroszország rövidesen hozzájárulását adja a kölcsönös védelmi egyezmény megkötéséhez.

— Anglia ezeket a kötelezettségeket abban a határozott tudatban vállalta, hogy megvédi más államok függetlenségét és területi biztonságát.

Ezzel a cselekedettel a saját biztonságát, függetlenségét és szabadságát is védelmezi, mert tudatában vagyunk annak, ha az erőszaknak sikerül más államok szabadságát lábbal eltipornia, akkor előbb vagy később Angliára is sor kerülne. Ezért, amikor heroikus elszántsággal más államok szabadságáért harcolunk,

a magunk függetlenségét is védjük.

— A világháború óta nem volt annyira egységes az angol nép akarata. Angol férfiak és asszonyok hősi elszántsággal készen állnak arra, hogy mindent megtegyenek a haza védelmére.

Készenállnak arra is, ha kell életüket is feláldozzák Angliáért.

A külügyminiszter ezután az angol hadiflotta félelmetes erősségéről, a légi hadsereg tökéletességéről beszélt.

Az emberek a békét szeretik, azokban az országokban is, ahol a propaganda általánosan támadó háborúra tüzel a népet.

Ha új erőszakos támadás következne be, mi minden halogatás nélkül

a leggyorsabban és teljes erőnkkel a megtámadottak segítségére sietünk. Mindenkor teljesíteni fogjuk vállalt kötelezettségünket.

Az egész világ tudja, hogy a mi célunk kizáróan a megtámadott szabadság megvédelmezése.

Csak a védekezés a mi célunk, sem több, sem kevesebb.

Németország arról panaszkodik, hogy mi izolálni akarjuk, vagy ahogy ők nevezik, bekerítő politikát folytatunk ellenük, hogy útjait el akarjuk zárni és

nemzeti erőit lesorvasztani. Ez nem igaz. A valóság ezzel szemben az, hogy Németország önmagát izolálja, még pedig gazdasági, politikai és kulturális politikájával. A gazdasági és politikai elkülönítés, azonban betetőzi a kulturális izolálást. Németország fajpolitikája. Ha valamely állam önmagát izolálja és kivonja a népek összességéből, akkor saját maga viseli a felelősséget.

Mi nem akarjuk, hogy a német nép, a férfiak, a nők, a gyermekek nélkülözzenek és szenvedjenek. Németország izolálása egyes-egyedül a német kormánytól függ.

Milyen feltételek mellett hajlandó Anglia az együttműködésre

— Egy dolgot tisztázni akarok — folytatta a külügyminiszter — hogy később ne támadjanak félreértések.

A világ békéjét csak megértés lehet előbb revinni.

Anglia, amely minden állammal kész a világ kereskedelem kérdésében együttműködni, készséggel hajlandó együttműködni Németországgal is, amely ilyen módon áru számára kellő piacokat találhatna. De erőszakkal semmi tartósságot nem lehet elérni.

Addig, amíg a német sajtó az angol politikusokról mint tolvajokról, zsarolókról emlékezik meg, addig lehetetlen az együttműködés. Ha német és olasz részről ez a bántó hang megszűnnék, Angliát minden megtenne, hogy a kölcsönös megértést előmozdítsa.

Ebben a megértésben Németország sokkal többet nyerne, mint amennyit erőszakkal az élettel jelszavával el tudna érni.

— Nem elég olyan eszközt teremteni, amely megakadályozza az erőszak használatát a mostani állapot megváltoztatása céljából, ha nincs olyan szervezet, amely békés megoldást hoz létre. Sürgetően szükség van megteremteni egy olyan szervezetet, amely ezt a célt megvalósítsa. Politikánk egyik alappillére, hogy

szembe szálljunk az erőszakkal, a másik annak megismerése, hogy a világ folytatni akarja a béke felépítésének alkotó munkáját.

Ha meggyőződünk arról, hogy másoknál is ugyanolyan szándékaik vannak mint nekünk és ha mindannyian a békés megértést akarjuk, akkor az új légkörben tárgyalhatunk valamennyi olyan kérdésről, amely minden európai polgár életét érinti. Ma azonban

fegyveres erőszak fenyegeti a világot és ennek következtében célunk a támadóval szembe fordulni.

Az új védelmi szervezet

— Anglia készen áll arra, hogy Európában a tartós békét közvetítse. De két kérdésben előzetesen garanciát kell kapnia.

Olaszországnak és Németországnak ki kell jelenteniük, hogy lemondanak az erőszak alkalmazásáról és biztosítékot kell adniuk, hogy nem fogják a béke biztosítására vonatkozó egyezményeket egyoldalúan felmondani, illetőleg megszüntetni.

Ha megállapítjuk majd, hogy az európai légkör ténylegesen megjavult és a körülmények alkalmazsák a különböző nemzetek sérelmeinek az orvoslására, akkor

nem zárkózunk el attól, hogy az összes probléma mákról tárgyaljunk. Kijelentem azt is, hogy a gyarmati kérdéssel és a nyersanyagok igazságosabb felosztásával a tárgyalásokról sem zárkózunk el.

Tárgyalunk a vámsorompók lerombolásáról és a kereskedelem szabadságának visszaállításáról. És Németország ekkor fogja megtalálni az igazi életteret.

Katonai erőszakkal való fenyegetéssel, szorongással, szorongó felvonulással semmit sem lehet elérni.

De ismételt kijelentem: ne legyen félreértés. Mi reális alapra akarunk helyezkedni. A tulsó oldalról azt hangoztatták: elég a szóból, jöjjön a cselekedet. Én is ezt hangoztatom.

lépjünk a cselekvés terére.

De cselekvés alatt én nem az értem, amit Olaszország és Németország eddig tett.

Az igazi cselekvés kétoldala: venni és adni.

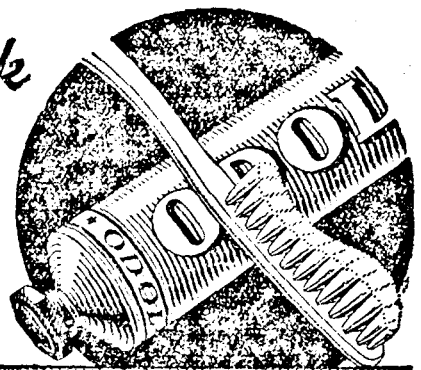
London. Pénteken kézbesítették szét az anyaország területén a kötelező katonai szolgálat alapján besorozott negyedmillió főnyi angol polgárok számára a behívókat. Az első ujonckorosztály július tizenötödikén kezd meg szolgálatát és az hat hónapig fog tartani.

Átrepült Aradon Habsburg Antal főherceg

Előkelő vendége volt péntek délután az aradi nemzetközi légikikötő állomásnak. A délutáni órákban hatalmas kétmotoros repülőgépen leszállt és megpihent az aradi repülőtéren Habsburg Antal főherceg, Ileana királyi hercegnő férje, két gyermekének társaságában. Az előkelő vendéget az aradi légikikötő-állomáson Barbulescu Simion kapitány, a repülőtér parancsnoka, Luca Vladimir, a LARES légiforgalmi társaság aradi kirendeltségének vezetője, Orfanu Nicolae rendőrtiszt, az utlevélkirendeltség vezetője fogadták. A főherceg ki séretével együtt két órát töltött az aradi repülőtéren, ahol meguzsonnázott, majd miután szívélyesen elbucszott a fogadtatásán megjelentektől, gépének kormányához ült és elindult Brassó felé. A főherceg a saját maga által vezetett repülőgépen a főrcsvári kastélyt keresi fel.

*A szép fogakat
megcsodálják*

tehát ápolja fogait állandóan
az ideális fogtisztítószerrel
az O D O L fogpéppel.

O D O L

Az aradi római katolikus társadalom egyházi és világi együttműködése jegyében ülésezett az egyházközség közgyűlése

Részletes tájékoztatással szolgált az egyházközség évi jelentése — Széll Lajos dr. melegen méltatta a Minorita Rend munkását — Lakatos Ottó dr. rendfőnök: Mi a „hékéért élünk“

Az aradi római katolikus egyházközség tanácsa június 29-én, csütörtök délelőtt 11 órakor a Minorita Kulturház dísztermében tartotta meg 1939-ik évi közgyűlését.

Az egyházközségi közgyűlést dr. Lakatos Ottó rendfőnök, plébános, az aradi római katolikus egyházközség egyházi elnöke nyitotta meg. Rövid beszédében méltatta a közgyűlés nagy jelentőségét és egyben Pintér Lajost, a Mosóczy-telepi római katolikus egyházközség elnökét és Kovács Ferenc iparost kérte fel az egyházközség évi jelentésének hitelesítésére. Ez-

után Boros Béni egyházközségi főtitkár emelkedett szólásra s felolvasta az aradi római katolikus egyházközség jelentését. A beszámoló kezdetén megemlékeztek azokról, akiket az elmúlt közgyűlés óta az aradi egyházközség kebeléből kiszakított a könyörtelen halál: báró Exterde Kálmán, az egyházközség volt főgondnoka, dr. Bereczky Imre főgimnáziumi tanár és dr. Pazsitny Bonaventura minorita rendfőnök, akinek emlékére évi pályadíjat is alapítottak a liceumi tanulók részére. A kegyeletos megemlékezés után az egyházközségi adózási ügyeket tárgyalt a gyűlés elé.

Az egyházközség létalapja: a hívek áldozatkészsége...

Miután hangsúlyozza a jelentés, hogy az összes római katolikus intézmények fenntartása és fejlesztésének lehetősége csakis az anyagi eszközök előteremtésén fordul meg, megállapítja, hogy az aradi római katolikus egyházközségi adózók száma állandóan gyarapszik, azonban a gazdasági nehézségek miatt a befizetés nagyon lanyhult, különösen az utóbbi időben. Az egyházközségi adózási készség terén már most is sok lehangoló tapasztalat mutatkozik és a megértés és belátás sok hiányával kell megküzdni.

Az egyházközségi adó kérdéseinek feltárása után az egyházközség által fenntartott iskolák ügyeit ismertette a jelentés.

Az aradi római katolikus gimnáziumnak immár sorskérdésévé vált a nyilvánossági jog engedélyezése.

— állapította meg a jelentés. — Eziránt folytatott kitartó küzdelemünk egyes szakaszairól az elmúlt évek jelentéseiből és a sajtó útján is értesültek. Most is mindent elkövetünk az ügy érdekében és az eredmény: visszakaptuk liceumunk három alsó osztályának nyilvánossági jogát.

Kétségtelen, hogy a miniszteri döntés városunk és megyénk katolikus magyarságát nem elégítette ki, hiszen

loggal számíthatunk arra, hogy a törvényes követelményeknek megfelelő iskolánk nyilvánossági jogát csorbíthatatlanul megkapjuk.

Az eredményt minden esetre csak első lépésnek tekinthetjük.

Ezután az elmúlt iskolaévről szóló beszámoló részét következett, amelynek során megállapították, hogy a vizsgák kedvező eredménnyel zárultak.

Megemlékeztek az évzáró ünnepélyről, az adakozókról, a jó tanulók között kiosztott jutalmakról, amelyekről a közelmúltban számoltunk be részletesen. Az áldozatkész jóakaróknak az évi jelentés is köszönetet mondott.

A római katolikus elemi fiú iskola, amely immár egy éve 7 osztályra bővítve működik, örvendetes fejlődést mutat.

Amióta a törvénytelen névelésmelési gyakorlatot az 1938. augusztus 4-i minisztertanácsi jegyzőkönyv intézkedése enyhítette, azóta állandóan növekszik a római katolikus elemi fiúiskola növendékeinek létszáma. A szülők meggyőződtek már arról, hogy gyermekeik jövője szempontjából mennyire fontos az anyanyelven történő oktatás.

A római katolikus fiúiskola lelkiismeretes tanítására jellemző, hogy a hetedik osztály növendékeinek évi vizsgája, amelyet állami bizottság előtt teljesen román nyelven tettek le, a legkitünőbbben sikerült:

az állami elemi iskolák között is a római katolikus elemi fiúiskola hetedik osztálya mutatja fel a legjobb eredményt.

Az aradi római katolikus egyházközség közgyűlésén tárgyalt fel még a városi segély állandóan vajudó kérdését is és ezt a részt szöszterint idézzük:

„Sajnálattal kell jelentenünk, hogy Aradváros törvényhatóságától nem sikerült megkapnunk azt a segélyt, amelyre az érvényben levő törvények értelmében jogunk van. Az ugynevezett 14 százaikos városi segély ez: három évvel ezelőtt még 20 ezer lejt kaptunk, két évvel ezelőtt 5000 leire szállították le a kiutalt összeget és az elmúlt évben — semmivel sem támogatták az iskolát. Az 1939—40. költségvetési előirányzásra szóló kérelmünket elutasították. Ezt a nyilvánvaló sérelemünket az illetékes hatóságok előtt: a város iskolai bizottságánál, a polgármester úrnál, a bucaresti-i iskolák házánál és a temestartományi helytartóságnál is megfélemlen-

„Az egyház és nép — egy fogalom...“

Széll Lajos dr. zárószavaiban rendkívül meleg szavakkal emlékezett meg az Aradon lelévő Minorita Rend munkásságáról:

— Ideszoval kétszázötven esztendeje. — mondja — hogy a rend letelepedett Aradon és azóta örömben, szomorúságban, munkában és áldozatban kitartanak népünk mellett. Ugyancsak a renhez füzőnk az első aradi gimnázium létesítése is, melyet 1745-ben alapított. Évszázados nevelői munka forrasztotta össze a rendet városunkkal s ezt a nevelői munkát folytatják tagjai, megszükitett keretek között, de így is felbecsülhetetlen erkölcsi és kulturális sikerrel hitvallásos intézetekben, az állami liceumokban, a kereskedelmi és ipari szakiskolákban, tanonciskolákban és közel harminc elemi iskolában, ahol a felnövekvő magyar ifjúság ezreit részesítik vallás-erkölcsi oktatásban és hitű nevelésben.

Megemlékezett Széll Lajos dr. arról, hogy a minorita-rend a lelkipásztori missziójában öt megillető anyagi erőforrások igénybevételéről (egyházi adó) kezdettől fogva eltekint a hitvallásos tanítézetek javára. A katolikus lelkesi kar saját munkájából él, abból támogatja a vezetése alatt álló egyházi szerveket is és abból gondoskodik a kellő utánpótlás biztosításáról.

— Nálunk — fejezte be szavait Széll Lajos dr. egyházközségi elnök — egyház és nép egy fogalom. Beszéde végzetével Lakatos Ottó dr. plébános, minorita rendfőnök emelkedett szólásra és néhány keresetlen, szívből jövő szóval köszönve meg azt a tüntető rokonszenvet és ragaszkodást, mely az egyházközség vezetője és az egybegyűlt nagyközség

szóvá tettük, Hinni szeretnénk, hogy a mai helyzetben törvényes igényünk az illetékes felső fórum előtti meghallgatásra fog találni“.

Az iskolaügyekről való beszámolásban megállapították, hogy a katolikus óvoda népszerűsége állandóan emelkedik, a tanítványok létszáma növekszik. A Mosóczy-telepi Napközi Otthon pedig ugyancsak nagy társadalmi feladatot teljesített, mert a külváros legszegényebb munkásembereinek sietett segítségére.

Ezután következett az aradi római katolikus iparos és kereskedő iskola létesítéséről szóló beszámoló.

A belső ügykezelésnél történt személyi változásokról szóló beszámoló után az iskolaügyekkel kapcsolatban jelentették meg, hogy a német hívek adózásiából 40.029 lei segélyt utaltak ki a német leánygimnázium részére. Az ág. evangélikus egyházközség az evangélikus tanulók részére pedig 1000 lei tandíjsegélyt utalt ki.

A vagyoni állapotot tárgyaló beszámolóban megemlékeztek még özv. Luppu Györgyné hagyatéki rendelkezéséről, amely szerint — miután örököse nincs, — földszintes házát az egyházközségre hagyta. Az adakozóknak meleg hangon mondták köszönetet.

„Elünk, dolgozunk, sőt fejlődünk!“

A két nagyszerű társadalmi vonatkozású kezdeményezése: dr. Lakatos Ottó elnök, plébános 50 éves áldozópapi jubileuma és a bál évadban lezajlott Katolikus Bál, — ugyancsak részletes ismertetésben került a közgyűlés elé.

A zárószóban összefoglalva a jelentés lényegét, megállapították: „Az egyházközség helyzetéről feltárt kép nem mindenben lehangoló. Feltártuk, hogy a lehangoló nehézségek ellenére is élünk, dolgozunk, sőt fejlődünk. Intézményeink bővülnek, gyarapodnak. De munkánk csak akkor lehet eredményes, ha katolikus társadalmunk a fokozódó teherrel szembe küzdelmet szívesen vállalja. Ha azt akarjuk, hogy hitünkbe, nemzetiségünkben és létünkben fennmaradjunk, mint a terebélyes fa, le kell bocsátanunk gyökereinket a hitűség, az összetartás és az áldozatkészség legmélyebb rétegeibe...“

Boros főtitkár beszámolóját követően dr. Lakatos Ottó köszönetet tolmácsolt az évi munkáért és a nagy terjedelmű, fontos jelentés elkészítéséért s ezután az alapszabályok értelmében a közgyűlés vezetését átadta dr. Széll Lajos világi elnöknek, Dr. Széll ezután felkérte Török Dezső gondnokot a zárszámolás és a vagyoni mérleg ismertetésére, amelyet az előkészítés után a közgyűlés elfogadottnak jelentett ki.

részéről megnyilvánult:

— Mi a hívekért élünk, értük dolgozunk és Isten után legnagyobb jutalmunk, ha látjuk ennek a munkának gyümölcsseit. Sok az aratás, kevés a munka, de ebben a munkában magunk mellett tudjuk hitű testvéreink ezreit. Meg vagyunk győződve, hogy kitartással és összeartással tovább fejleszthetjük hitéletünket, melyet már eddig is példás magaslatra sikerült emelnünk. Aki Aradon megfordul és mélyebben beletekint az itt élő katolikus magyarság életébe, az látja, mit jelent ma nekünk az egyház. Jelenti a hitet, a kultúrát, a nevelést, a köz-erkölcsök javítását, a keresztény szeretet és igazság gyakorlatát...

A lelkes hangulatban lefolyó tanácsülés ezzel végget is ért.

FORUM filmszínház. Telefon: 20—10

Joan Crawford és Spencer Tracy

világ lágero:

MANNEQUIN (Eltart a férjét?)

URANIA 0 csó helyárrakkal 2 film egyszerre.

1. MARGARET SULLIVAN

MEGFIZETETT ANGYAL (Texasi cowboy)

2. JEANETTE MAC DONALD

ALLAN JONES 3 órátl
izgalmas kémfilmje TARANTELLA folytatódással

Rokonok, kartársak, barátok és tisztelők könnyes gyásza kísérte utolsó útjára Solymosán Magdát

Eltemették Erdély legkedvesebb primadonnáját

„Magda... itt vagy valahol?” — ez a kérdés, amely a temetésen a koporsó előtt egy pályatársa ajkáról rebhent, mint egy halálosan fáradt madár, bele szállt a bánattól és megrendüléstől elszorult szívekbe. Magda, a primadonna, az erdélyi színpadok énekes madara, a halál némaságával itt pihent az aradi temető suttogó lombjai alatt. Meggyötört teste visszatért a szülőföldre, hogy itt nyugodjon örökre és lelke, a láthatatlan, akik ezen a nyári délutánon a csillogó napfény vibrálásában szólított a pályatárs, itt volt velünk?.. A lélek halhatatlanságába vetett hittel hisszük, hogy Magda, akit a szülőföld varázsa és a barátok szeretete kötött ide, eljött, itt pihent meg tört teste és betegségtől meggyötört lelke is... Solymosán Magda visszatért Aradra, hogy az aradi temetőben, az édesapja sírhantjában pihenjen.

„Eljöttünk egy göröngyöt ejteni Solymosán Magda koporsójára...”

Amidőn Solymosán Magdának halála híre Aradra, szülővárosába érkezett, a bánat és meghatódottság legkülönbözőbb változataiban gyászolták. Már két nappal ezelőtt várták a Solymosán Magda földi maradványait szállító gépkocsit, mely azonban csak szerdáról csütörtökre virradó hajnalon 4 órakor indult utnak Budapestről. Batfonyán keresztül és a temetés napján, csütörtökön a déli órákban érkezett Aradra, ahol dr. Wolf Ignác kolozsvári közlegyző, az elhunyt primadonna völegényének Princz Endrének meghívottja intézkedett a temetésről. Dr. Princz Endre fivéréi társaságában már előző este megérkezett Aradra, ahol a rokonokkal együtt: Kauten Lajos tisztviselő és felesége Solymosán Erzsi, Kauten Magda, özv. Balla Alajosné, dr. Solymosán László és felesége Vasóczy Irén társaságában várta a halottat szállító gépkocsi érkezését. Csütörtökön érkeztek meg Nagyváradról Solymosán Magda pályatársai: dr. Kádár Imre igazgató, Fényes Alice, Czopán Flóra, Sándor Stefi, Páza Éva, Gróf László, Lukács József, Tompa Sándor, Kovács György, Jenei János és Rajnai Sándor, akik mint a családtagok a mély megrendüléstől lesújtva jöttek, hogy virágot és egy göröngyöt eithessenek Solymosán Magda koporsójára.

Virágerdő a ravatal... Délután 5 óra:

Az aradi felsőtemető halottasháza előtt ezrekre menő tömeg hömpölyög a ravatalhoz alig lehet eljutni... Solymosán Magda csukott érckoporsójában, amelyet angyal-szobrok díszítenek, a virágerdővé varázsolt kápolnában fekszik. A koporsóra hangtalan zokogással horul az elhunyt primadonna völegénye, sápadt, álmosságától elgyötört arcát a virágok közé rejtve s csak meg-meg rezzenő válla árulja el, hogy sír: a legkedvesebb veszett el örökre...

A kápolna előtt a szabad ég alatt gyász-drapériás ravatal vár üresen a szertartás megkezdésére. A tömeg itt hullámzik, hangtalanul olvassák a gyászokocsira s a koszorú-kocsira aggarott óriási koszorúk szallágyaira rótt bucsuszavakat és neveket.

Sárga liliomból készült óriási koszorút küldtek a színészek, ezenkívül vörös rózsák és vörös gladiuszokból a következő felirással: „Magdának, akit soha el nem felejtünk: Pályatársaid...” — A kolozsvári magyar színház igazgatósága piros gladiusz és a színpártoló fehér gladiusz koszorút készített. Az elhunyt primadonna völegénye piros rózsakoszorút küldött a következő felirással: „Felejtethetetlen Magdának: Bandi...” A völegény szülei fehér rózsakoszorút küldtek: „Igaz szeretettel: Princz szüleid...” Ezenkívül még megszámlálhatatlanul sok koszorú a barátoktól, ismerősöktől, amelyek közül számtalan még Budapestről kísérte az elhunyt Solymosán Magdát.

Dr. Kádár Imre, a Thalia színház igazgatója már kifejezte mélyes megrendülését a színház igazgatósága, a színpártoló bizottság, gr. Bánffy Miklós és br. Kemény János nevében.

Időközben a gyalogosok, a kocsi, a gépkocsik végeláthatatlan karavánja jön, jön... újabb tömegek, akik siratni jönnek a kedves, szép színésznőt, aki játékával annyi felejthetetlen órát szerzett. A kápolna előtti térségen már moccani sem lehet.

„A Halál csenget, — menni kell...!”

Öt óra után néhány perccel érkezik meg Oláh Ferenc minorita áldozópap, aki két pap segítségével végzi a gyászszertartást. Amidőn az elhunyt primadonna lelkiüdvéért imádkoznak, a tömeg mint egyetlen ember hangja kíséri a kórust: „... és az örök világosság fényeskedjék neki...” Oláh Ferenc ezután költői szárnyalású, a lélek legmélyéig markoló szavakkal mond vigasztalót:

— Erdély egyik legrégebbi rendházában, — mondja, — található egy kezdetleges kép, amelyet valaha egy jámbor szerzetes festett oda. A képen a halál, aki csengőt tart kezébe, benéz minden ház kapuján, ridegen, félelmet gerjesztően... A halál csenget, — és menni kell. A gyermek, akit virágot tart kezében, hogy csokrot kössön... a virág kezében marad, — menni, menni kell! Fialatok és öregek, koronás fejek és szegények, — mindegy. A halál nem válogat, nem nézi a vagyont, szépséget, hírnevet, az élet szerelmét... a halál csenget, menni kell.

— A gondolat gyönyörű ezen a képen. Viszszatükrözi az isteni igazságosságot.

A költői kép után a minorita áldozópap fel-tárja a vigaszt: *a halállal nincs vége az egész embernek, a test elporlad, de a lélek örökké él.* A hit vallás után bucsuzót mond Solymosán Magdának, aki a művészetnek fiatal hajtsa, rózsabimbója volt, akit akkor sorvasztott el a halál dermesztő hidege, amikor a legtöbben vártuk tőle.

A gyászbeszéd után felcsukló zokogás, s sóhajok kísérték az utolsó szót: *Viszontlátásra...*

A mélyen megrendítő gyászbeszéd elhangzása után dr. Kádár Imre erdélyi író, színházigazgató mondogta a következő bucsuztatót:

Dicsérni jöttem Solymosán Magdát, nem temetni. Dicsérni benne a művészt, aki színpadnak és életnek egyaránt királynője volt. Dicsérni a holtig hiséges munkatársat és jóbarátot, akinek zsenije felismerte munkánkban a sorsépítő küldetést s ifjú lánglelke diáka olaját pazar bölcsészéggel égette el hivatásunk oltárán. S dicsérni jöttem benne az embert, aki győrelmek keresztjére szegezve előbb hőlcse mélyült, azután hívővé magasodott s végül szentté tisztult a szenvedésben.

Isteni terv intézte úgy, hogy minden ember hősi aktusnak főszemélye a földi élet kezdő és végpontján: el kell játszania a születés és a meghalás nagy misztériumjátékának főszerepét. Csukott szemmel ugrani a lét ismeretlen, új örvényébe, vállalni az egyéni és történelmi sors reitemes változatait, elszakítani minden eddig volt kedves köteleket. — nem csoda, ha a ma árva embere úgy reiteg ettől a titokzatos feladattól. Am a művész minden alkotásban megismétli a meghalásnak és újjászületésnek örök pillanatát. Minden teremtmény, ihletett aktusban meghal benne az, ami véletlen, esendő, esetleges s ugyanakkor új életre támad mindaz, ami benne egyenlelt, egyszeri, összefüggő, egyetemes, örök és isteni.

A mi szép, ifjú halottunk koporsója körül is itt áll valahol a nagy Kísértő, aki el akarja hiteitni velünk, hogy egy ilyen pompázó, dúsz élet egy csapásra megsemmisülhetett, mert a Véletlen-bálvány ostoba esélyei így alakultak. Am a mi nagy mestereink régóta arra tanítanak, hogy az ifjú halottak közvetlen a földön élő emberiség és ama szellemvilág között, amely minden létezésnek isteni fényforrása. Ők azok miként a nagy német költő izeni, akik a mi sorsunk tanulságait, miként mézcseppeket a szorgos méhek átviszik az örökkévalóság arany-

kaptárába. Ők azok, akik Istennek és angyalainak a föld dolgoitól és az emberek szenvedéseiről beszélnek s érettlük közbenjárnak.

Ime, mi szegényebbek lettünk valakivel, aki színpadnak és életnek egyaránt primadonnája volt — és ez a csapás, amelynél kegyetlenebbet ész ki nem találhatott volna, nemcsak lever, de fel is emel bennünket. Solymosán Magda nem primadonnánk többé, hanem védszellemlünk. Bevonult a penates szent alakjai közé, nem szobornak hanem élő és ható hatalomnak. Az ő szellemében fogunk élni és szépet művelni, formába gyúrnunk a káoszt, példázni az emberi sorsot, az élő történelem kísérleti laboratóriumává emelni a színpadot, gyönyörködtetve nem mesíteni a nézőket s küldetésnek és szolgáltnak fogni fel a talentumot. Elvesztettük a primadonnánkat és nyertünk egy őrzőangyalt, aki máris itt suhog bennünk és felettünk; nem volnánk-e kishitűek, ha nem kiáltanánk fel Jób töredelmével: „vesszünk el, ha azt az írást vállunkon nem hordoznánk és korona gyanánt fejünkbe nem tennénk!” — azt a láthatatlan írást, amely immáron bonthatatlan szerződés marad közte és mi közöttünk, Amen, mindörökre.

„Magda, — hallod?...”

Kovács György lép ezután a koporsó elé. Sápadt, s a hangja részket, amidőn egy alkalmi verset, amelyet Solymosán Magda halála alkalmából Nemes Ferenc kolozsvári hírlapíró írt, szaval: „A primadonna mennybe száll...”

A sírás fojtogat mindenkit, amikor a vers első szakaszában rimekbe csendül: „Finita la commedia...” s amidőn felzeng:

Tükrébe pillant még bele:
arcán a halál pudora...

Megfogyott, de még mindig szép,
amint a kiskapun belép.

— esöndbe dermed a tömeg. A vers utolsó filmet is rég elháltak, de Kovács György a koporsó előtt még mindig mozdulatlanul áll. És ekkor, mintha csak az élő Magdához szólna: „Magda... itt vagy? — Hallod... a madarak énekelnek és a napfény csillog. Itt vagyunk mi is, eljött Imre, Jóska, Laci, Aliz, Stefi és mind mind... Figyelt reánk ott fenn. Neked játszunk majd... Könyörítte el szemét és rem tudja folytatni. A torkán rekedt szóval meg a színészekhez, akik egymás vállára borulva sírnak.

Tompa Pufi, a „János Vitéz” Bagója lép ezután a koporsó elé: Miért is kellett elhagyni mindket Magda? Te, a délceg János Vitéz, aktíve egymásra hajolva énekeltek: „Nyugszik a esendes temetőben, szemét lezárta a halál...” — Magda, János Vitéz is egy rózsaszálát dobott a tó vizébe. — nézd, itt e piros rózsák...

És a koporsóra ejt egy halovány pirban égő rózsaszálát.

Szendrev Mihály az aradi színészek és az aradi közönség nevében mond megindító bucsúbeszédet ezután és az ősz színgazgató megemlékezik arról, hogy Magda, a primadonna, valaha itt Aradon szívta magába a játék szeretetét:

Az utolsó bucsuzó is elhangzott, — elfordítják az óriási koszorúkat. Először visszik el a színpártolókat, amelyet margarétával tüzdelt tele, árvalányhaj és vörös szallag díszíti. Fekete Mária nagyváradi virágúr, aki nem is olyan régen még a színpadra küldte a virágokat, személyesen hozta el a színészek ajándékát. Az érckoporsóhoz lép ekkor dr. Kádár, Lukács, Kovács, Jenei, Tompa, Gróf és Rajnai, — vállukra emelik. Jenei annyira megrendül, hogy zokogás fojtogatja, vele sír minden körülálló ember. Az angyalokkal díszített koporsót beemelik a gyászokocsira és a színészek a gyászoló család tagjai közé vonulva kísérik Solymosán Magda földi maradványait a nyitott sír szájához, amely örökre magába zárja Erdély legkedvesebb primadonnáját...

Nedeczky Ferenc

Megszigorították a fürdőhelyek utazási kedvezményét

Bucuresti. A CFR vezérigazgatósága július 1-től kezdve megszigorította a fürdő és üdülőhelyek részére engedélyezett 25 százalékos utazási kedvezményeket.

Július 1-től kezdve ugvanis 25 százalékos kedvezményvel (menet egész legy, vissza féljegy) csak a fürdő és üdülőhelyek környékére megszabott zónákból lehet utazni.

Ha azonban például valaki Kolozsvárról Adakalehtra akar utazni, akkor Kolozsvártól az Adakalehji zóna belépőállomásáig (jelen esetben Arad) menet-jövet egész jegyet kell váltania és

csak az Arad—Adakaleh közötti vonalon kapja meg a 25 százalékos utazási kedvezményt.

Alább felsoroljuk azokat az ismertebb fürdő- és üdülőhelyeket, amelyekre — saját zónájukból

— 25 százalékos kedvezményvel lehet utazni. A helység neve után a kedvezményezett időszakot és a leglátványosabb zónaállomásokat sorolják fel, ahonnan 25 százalékos kedvezményvel lehet a fürdőhelyre utazni.

Püspökfürdő. VI. 1.—IX. 30. (Szatmár, Bihar-püspöki, Arad, Szentmiklós, Zsombolya, Temesvár, Radna, Pankota, Kolozsvár). Amint itt látható, Kolozsvárról még teljes egészében 25 százalékos kedvezményvel lehet utazni, Apahidáról például azonban már Kolozsvárig menet-jövet egész jegyet kell váltani.

Ciszád. VI. 1.—IX. 30. (Máramarosziiget, Halmi, Kolozsvár, Nagyvárad, Nagybánva, Szatmár.)

Kolozsfürdő. VI. 1.—IX. 30. (Aranyosgyéres, Bánfiyhunyad, Dés.)

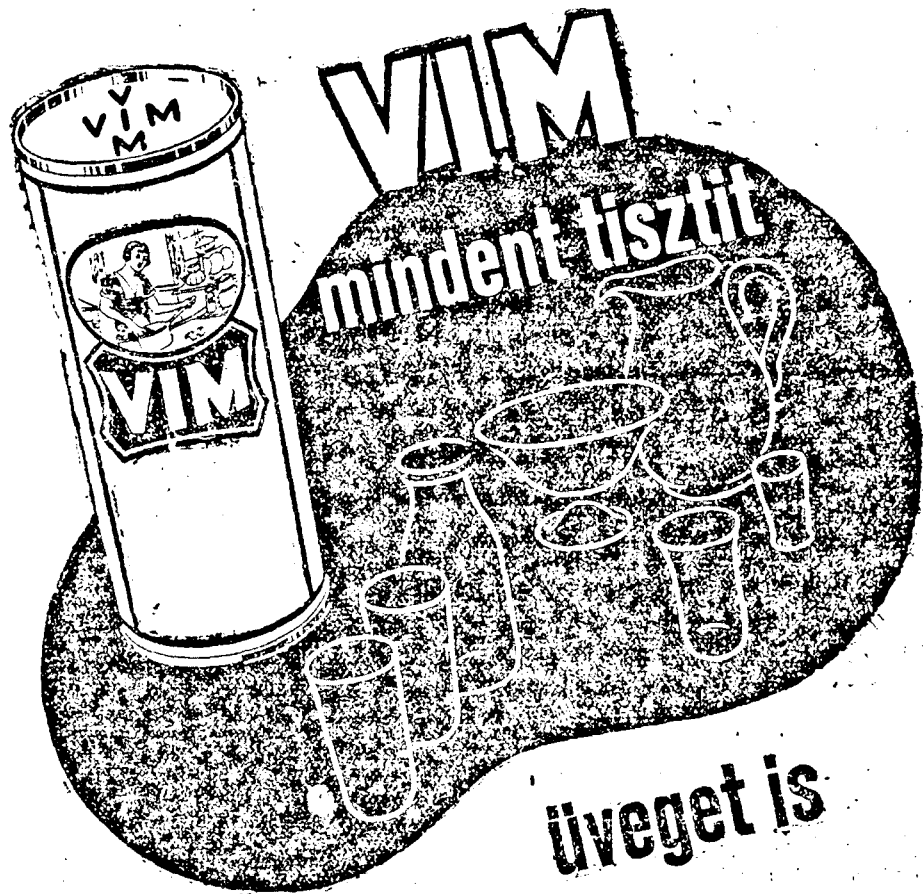
Nicodim moldovai érseket választották Románia második patriárkájává

Nicolae erdélyi és Visarion bucovinai érsekek visszavonták jelölésüket

Bucurestiből jelentik: Pénteken választották meg a görög keleti román egyház második patriárkáját. A választókollégium tagjai között szerepeltek a négy egyetem rektorai, a Román Akadémia elnöke, a teológiai fakultások dékánjai, a szent székek kiküldöttei és a nemzeti egyház kongresszusának tagjai, valamint a magas egyházi méltóságok viselői és a kormány tagjai. Zigre dr. kultuszminiszter felolvasta a királyi leirat szövegét, amelyet Ófelsége a választókollégiumhoz intézett és amelyben leszögezte, hogy a választókollégium ülése megnyílt. Nicodim patriárka helyettes megemlékezett az elhunyt Miron Cristea patriárkáról, aki nemcsak az ortodox egyház legjelentősebb személyisége volt, hanem politikus és egyben a románság jelképe is. Ezután a kollégium tagjait felszólította, hogy válasszák meg a román nép új patriárkáját, aki a román ortodox egyház élén örökölni fog.

„Imádkozom Istenhez, — mondotta, — hogy az Önök választása olyan férfira essék, aki érdemeivel az Önök bizalmára rászolgált.”

Ezután megalakult a választói bizottság és miután megállapították a határozatképességet, Nicolae erdélyi és Visarion bucovinai metropoliták visszavonták jelölésüket. Megkezdődött a szavazás, amelynek eredményeként Nicodim moldoval metropolita 406, Nicolae erdélyi metropolita 12 és Puiu Visarion bucovinai metropolita 12 szavazatot kaptak.

A „Krisztus és a gyermek” eszméinek jegyében

Megnyílt a XII-ik Országos Katolikus Nagygyűlés

A püspöki kar a nagygyűlésen — Az „egyke” átkáról beszélt Márton Aron püspök

Csikszeredáról jelentik: Pénteken reggel kezdődött meg Csikszeredán Erdély katolikus társadalmának hatalmas aránya megmozdulása: a XII. katolikus nagygyűlés. A rendezőségnek ezeröttszáz résztvevő kért elszállásolást és valamennyit sikerült is vendégszerető családoknál elhelyezni. Az érdeklődésre jellemző, hogy Alcsik és Felcsik községeiből vasárnap kezesfaljakban legalább tizenötezer ember érkezik és a csiksomlyói kegytemplomban rendezendő gyermekórus-hangverseny résztvevőinek száma is 1288. Tehát legalább huszezer ember vesz részt a nagygyűlés ünnepségein.

A nagygyűlésre érkező vendégeknek sorát elsőnek szerdán este Márton Aron, Erdély katolikus püspöke nyitotta meg. Fiedler István nagyváradi és szatmári püspök csütörtökön este gépkocsin érkezett kíséretével együtt Nagyváradról, míg Pacha Ágoston temesvári püspök szombatra jelezte érkezését.

Cassulo pápai nunciust, akit a csiksomlyói búcsu alkalmával olyan megható és meleg szeretettel fogadott a Székelyföld népe, nem vesz részt a csikszeredai nagygyűlésen. A nunciust levélben mentette ki elmaradását s egyben meleg üdvözlését küldötte a nagygyűlés résztvevőinek. Nem jelenik meg a nagygyűlésen a romániai ortodoxkatolikusok püspöke sem, aki szintén levélben mentette ki magát.

A görögkatolikus egyház hivatalosan képviselteti magát a nagygyűlésen s kiküldötte Boeriu Artenie gyerelyszentmiklósi főesperes lesz.

A háromnapos csikszeredai nagygyűlésnek előjátékként csütörtökön délelőtt megható szertartás színhelye volt a csiksomlyói kegytemplom. Márton Aron püspök fényes pápi segédlettel megkapó ősi szertartás keretében tizenkét végzett teológust szentelt nappá. Az ünnepélyes alkalomra a kegytemplom helyiséit a nap-szentelési eljárás hagyományos színeivel: égőpiros székely szőttesekkel, virágokkal, nyírfaágakkal díszítették fel. Virág- és szőttes-pompa vette körül a híres Mária-szobrot és a templom tizenhét oltárát.

A XII-ik Országos Római Katolikus Nagygyűlésről tudósítónk a következőket írta: A szabad ég alatt felállított művészi kivitelű, 12 méter magas oltáron Fiedler István szatmári nagyváradi püspök tartotta meg a tábori misét, amelyen részt vettek Márton Aron erdélyi püspök, az összes helvi hatóságok képviselői is. A szentmise alatt a csikszeredai énekkar az egyházi zene-költészet remekét adta elő. Szentbeszédét mondó Biró Ferenc csikszeredai esperes-plebános, aki mély gondolatokkal ékes, költői szárnyalású beszédében az idej katolikus Nagygyűlés vezérgondolatát: Krisztus és a gyermek eszméjét világította meg.

A külsőségekben pompás tábori mise után Fiedler István püspök beszélt a több ezer főnyi tömegnek.

Pénteken délelőtt 10 órakor, az ünnepélyes tábori szentmise után kezdődött meg a csikszeredai főgimnázium rajztermében az Orvos Szakosztály ülése, amelyen Lestyán Endre pápai prelátus elnökölt. A gyűlés kezdetén feltárta a vezérgondolat: — Krisztus és a gyermek — mélyseges szépségű tartalmát.

Nagy András orvos beszámolója következett ezután: ismertette a katolikus népszövetség orvos-szak-

osztályának elmúlt két évi munkásságát.

A beszámolóhoz több hozzászólás történt, amelyek a további munka menetét igyekeztek meghatározni!

Márton Aron püspök is felszólalt ezen az ülésen és elnézést kér, amiért mint laikus hozzászól, de mint hitszónok számtalanszor küzdött a nép legnagyobb veszedelmé, az „egyke” ellen. Sorozatos beszédei után, amelyek a templomi szószékről hangzottak el, számtalan levelet kapott az anyaktól és ezekből a levelekből tapasztalatot szerzett az ügy tárgyára vonatkozólag. Feltárta, hogy a szószékről elhangzott „egyke”-ellenes propaganda nem volt hatástalan, mert nagyon sok any fogadta meg, hogy mindenkor hiven vállalja a gyermek által reá rótt kötelességet.

Az ülést ezután felfüggesztették. Délután 3 órakor folytatódott az orvos-szakosztály ülése, amelyen dr. Schmidt Béla, ismert egészségügyi szakíró tartotta meg érdekes előadását, amelynek vezérfonala volt: A nemzeti első feladata a gyermeknevelés.

Az orvos-szakosztály ülése Lestyán Endre zárószavaival ért véget.

Ugyancsak ezen a délutánon, 4 órakor a gimnázium fizika-termében tartották meg a szociális szakosztály ülést is, amelyen Rech Géza temesvári apátplebános tárta a résztvevők elé hogy beteg a társadalom, mert a gyermek testi és lelki nevelését elhanyagolja. György Lajos egyetemi magántanár „A szülők nevelése” és László Ignác „A család és a nevelés” címen olvasott fel gondos felkészültségre való tanulóanyagot.

Délután 5 órakor a római katolikus Női Misszió tartotta meg közgyűlését a gimnázium kápolnájában. Borsitzky Ottóné beszéde után a Misszió titkári jelentését olvasták fel, amelyben ismertették az elmúlt évi munkásságot. Gróf Bethlen Györgyné — aki székely népviseletben jelent meg a nagygyűlésen — szót hozta a tárgyhöz és kérte a katolikus orvosársadalom segítségét a gyermekvédelemre. Javasolta, hogy minél több napközi otthont és ügynevezett vasárnapi iskolát létesítsenek, amelyet a hallgatóság egyhangú lelkesedéssel és helyesléssel fogadott.

Ezután választották meg az új tisztikart. Elnök: Borsitzky Ottóné, ügyvezető alelnök: Vermes Marianne titkár: Kündle Ilona, pénztáros: Wicker Ilona, elnöki tanácsstagok: Welts Zoltánné, dr. Scheitz Vilmos né és Balogh Endréné.

A pedagógiai szakosztály ülést, amelyen megjelent Márton Aron erdélyi püspök is, délután 6 órakor tartották meg a gimnázium tornatermében. György Lajos „Isten, a mozgó tabernákulum” címen megtartott előadása után Domokos Pál Péter beszámolója következett, amelyben feltárta a szakosztály eddigi munkáját és a jövő terveket.

Este fél nyolc órakor litániát tartottak és ezalkalommal Papp Dénes mondott szentbeszédet.

Este 9 órakor a Pázmány Irodalmi Társaság irodalmi estélye folyt le.

Schuszter Tamás 25 éves papi jubileuma

Pankotáról jelentik: Megható ünnepség keretében emlékezett meg a község és a környék római katolikus társadalmá Schuszter Tamás pankotai római katolikus plébános lelkigazságtörködésének 25 esztendő jubileumáról. Az ezüstmisés plébános tiszteletére rendezett ünnepségen különbség nélkül részt vett mindenki, aki ismerte: tiszta élete, áldozatkészsége, az általános tiszteletet és szeretetet vivta ki a nép legszélesebb rétegeiben is.

Szerdán, június 28-án este a templomi énekkar Kovács József kántor vezetésével Demény: Szerenád című szerzeményét adta elő, majd magyar dalokat énekelt. Péter és Pál napján, reggel 8 órakor Wegling János kanonok, aki Pacha püspök képviselőjében jelent meg az ünnepségen, szentmisét mutatott be, melyen a híveket megáldoztatta. A tízórás ünnepélyes nagymise előtt a papság a hívekkel egyetemben a plébániára vonult, ahol Wegling János kanonok üdvözölte a jubiléumot, majd a pankotai tűzoltók sorfala között bevonultak a plébániatemplomba. Te Deum után megkezdődött az ünnepi nagymise, amelyet Schuszter Tamás ezüstmisés plébános celebrált nagy pápi segédlettel. Manuduktora Wegling János kanonok volt. A jubiléum papnak Siebig Frigyes pápai kamarás, Lippai plébános, Singer Ferenc simándi plébános, Roszmann János győroki, Lachmann János világosi, Stéger Gyula varsándi plébánosok, Kleindl Mátyás, az aradi minorita-rendház tagja, Boscher Ede újszentannai segédlelkész és Schmidt Vilmos pankotai származású ötöd-éves teológus segédkeztek. Mise közben az ünnepi szentbeszédet Sisman Gedeon minorita hittanár mondta.

Az ünnepélyes nagymise alatt közreműködött az énekkar, amelyet Kovács József kántor tanított be. Előadásra került Sthéle: Salve Regina című miséje, Urfelemutatáskor pedig a Dominus regit me... című éneket előadta Stéger András bariton és Kovács József tenor. A szentmise végén Schuszter Tamás plébános áldást osztott, majd kivonultak a templomkertbe, ahol megkezdődtek az üdvözlések. Elsőnek Wegling János kanonok tolmácsolta a püspökség és a káptalan meleg üdvözlését, majd ezután Rosli Dezső dr. ügyvéd a magyar egyházközség és a magyar iskolaszék, Unterwéger József tanító az egyháztanács és a német hívek, Pop Simion dr. főszolgabíró és Buda Simion a polzári hatóságok, Micluta Romul lelkész a görög keleti román egyház, Szilágyi Sándor református lelkész a református hívek, Hegyi János egyházgondnok az evangélikus hívek, Sonnenschein Flóris a zsidó hívek, Schillinger Annuska a német és Bandits Gyuszi a magyar iskolás növendékek nevében üdvözölték Schuszter Tamás plébánost. Végezetül Kovács József a templomi énekkar, Krasztel Margit a Mária Kongregáció és Gombos Antál a pankotai kaszinó üdvözlését tolmácsolták az ezüstmisés papnak.

Az ezüstmisés plébános meleg hangulatú ünnepélyes nagyszabású bankett keretében fejeződött be, amelyet a „Dacia”-étteremben rendeztek.

CORSO egyetlen aradi mozgó nyitott tetővel.

Ma premier!

Szenzációs kétfős műsor:

I. A legújabb AUDIOSKOP

II. A NÉVTELEN ASSZONY

HIREK

ARADI KOZLONY

Telefon: 11-51. Sürgőnycim: KOZLONY

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
ARAD, Bul. Reg. Maria No. 19.

Előfizetési áraink:

Éves ár... 840 lei Negyedéves 210 lei
Féléves... 420 Egy hónapra 70

Kereskedők, gyűjtők és a Kamara

Megint egy önszegélyző gyűjtőgözt járta végig Arad kereskedőit, valamiféle könyvekre követelve előfizetést, különböző követelmények enyhe sejtetésével és furcsa érzésekkel kellett megállapítanunk egy nappal azután, hogy a Kereskedelmi Kamara megint egyszer nyomatékosan felhívta volt a figyelmet arra, hogy bárki jelentkezzék gyűjtéssel, csak akkor foglalkozzanak vele a kereskedők és iparosok, ha a Kamara ajánlását fel tudja mutatni, mégis ott szerepel az aláírási íven nem egy kereskedő aláírása.

Kötelességünk nyilvánosan fordulni kereskedőinkhez.

Az aradi Kereskedelmi és Ipari Kamara évek óta bátor és kemény küzdelmet folytat tagjainak nagyon is jogos és szükséges védelmében a lapokra, könyvekre, állítólagosan közérdekű alapításokra való gyűjtések és ismeretlen célú legyelvek ellen, amikhez legutóbb csatlakozott egy országos érdeklődésnek mondott, bizonytalan egyesületbe való beletényesítés új figurája. A Kamara sokszor felhívta már a kereskedők figyelmét arra, hogy nem mind szent cél az, ami ilyenek a leple alatt vonul be a vevőket alig-alig látó fizeték gondoktól fővő feji tulajdonosához, utasítsanak tehát minden ilyen előkelő és kevésbé előkelő célú és megjelenésű gyűjtőt a Kamarához és csak ha az illető Kamara ajánlatát hozza, a Kamara igazolását, hogy az ügy és a cél olyan, ami még az évek óta tartó, elviselhetetlenül súlyos körülmények között is indokolható, hogy a kereskedők viszonyaikhoz és érdeklődésükhöz képest áldozatot hozzanak érte, akkor határozhatnak hozzájárulásokról.

Bárki jelentkezzék is tehát, bármilyen ajánlással, — ezek az ajánlások nagyon sokszor kétes valódiságúak, vagy legalább is ugyanolyan zaklatással szerzetek, mint a köpenyekűk alatt folyó gyűjtés — bizzuk a Kamara vezetőségének alapos bírálataira és bizonyítványára annak az eldöntéséről, hogy legyen-e köze Arad kereskedőinek ahhoz az ügyhöz.

Megvédeni csak azt lehet, aki maga is akar védekezni. A Kamara is csak addig állhat ki az ő tagjai védelmére, ameddig ezek nem dezavualják őt cselekedeteikkel.

Bármilyen terhes ma, elsősorban a kereskedők küzködő élete, bármennyire megokolható is, hogy ma is még minden jólékonysági és minden közteher elsősorban és legsúlyosabban a kereskedőkre, az ő mindenki előtt nyitva álló üzletükre és különleges elérhetőségükre támaszkodik, természetesen tartjuk, hogy erejükön felül is részt vesznek minden hitelenes jócélú és valamennyire helyileg is indokolt közérdeklődésben. Erre magunk is rábeszéljük és buzdítjuk őket. De éppen azért, hogy még akkor is, amikor évek óta önmagukat élik fel és fogyasztják a világviszonyok nyomása alatt, képesek legyenek áldozni az igazán közérdekű, az igazán jó célokért és ne könnyű keresetre indult felelőtlen elemeknek dobják oda a komoly célokra soha sem elegendő garasokat, örömmel kell megragadni a Kamara által nyújtott segítő kezét és kivétel nélkül ragaszkodni kell ennek betartásához.

Az aradi Kereskedelmi Testület erkölcsi kötelességének és a közösség szolgálatának tesz eleget, amikor újabb és újabb sajnálatos esetek nyomán felhívja tagjait, hogy támaszkodjanak a Kamara intézkedésére és semmiféle gyűjtéshez ne járuljanak hozzá addig, amíg fel nem mutatják előtük a Kamara ajánlását, vagy legalább megkérdezik őket maguk a Kamarától.

DOMÁN SÁNDOR,
elnök.

— Költözködik a kisebbségi miniszterium. Bucurestiből jelentik: A kisebbségi miniszterium helyiségeinek átköltöztetése miatt Silviu Dragomir dr. újabb rendelkezésig ideiglenesen beszüntette a kihallgatásokat. Kérvényeket tehát átmenetileg csak postán lehet a kisebbségi miniszteriumhoz eljuttatni, felváltásukat pedig csakis távbeszélő útján lehet kérni.

— Bonnet francia külügyminiszter kihallgatáson fogadta Petain tábornagyot. Párisból jelentik: Bonnet francia külügyminiszter tegnap kihallgatáson fogadta Petain tábornagyot madridi francia nagykövetet. A kihallgatás során szóba került a spanyol aranykészlet kiszolgáltatásának kérdése.

— Megnősült Chauteemps helyettes francia miniszterelnök. Párisból jelentik: Camille Chauteemps, francia miniszterelnök-helyettes tegnap házasságot kötött Durand Texte asszonnyal. A házasságkötés a neuilly-i városházán történt. Camille Chauteemps tanu Herriot, a francia kamara elnöke és Daladier miniszterelnök voltak.

— Szlovák bizottság tárgyal Berlinben Cseh-Szlovákia vagyonának felosztásáról. Pozsonyból jelentik: Polyak meghatalmazott miniszter vezetése alatt szlovák bizottság utazott Berlinbe, hogy részt vegyen a volt cseh-szlovák köztársaság vagyonállományának felosztása tárgyában tartandó tárgyalásokon.

— Ellétek Stuttgartban egy katolikus papot. Stuttgartból jelentik: A stuttgarti különírószak Schmidt Eduard katolikus papot egyévi és négyhónapi fogházbüntetéssel sújtotta, mert kedvezőtlen híreket terjesztett Hitler vezér és kancellárról.

Film készült a spanyol polgárháború 33 hónapjáról

A film és a háborúk történetében egvedülálló kísérlet történt: a spanyol polgárháború minden nevezetes eseményéről filmet forgattak, amely még e nyáron bemutatásra kerül. A film címe: „A Condor Légio és operatőrei tüzből támadó tankok lövésein át, bombavető repülő pilótáuléséről, lövészárkok megfigyelő állásából öröklitek meg a közel hároméves polgárháború eseményeit. A toledói Alcazar felszabadulása, a Mallorcán állomásozó vízrepülőgépek Barcelona elleni támadása, az ovidói, a ferueli csata egyes jelenetei és a Madridért folyó 30 hónapos küzdelem, végül a döntő északi, nyugati és madridi offenzíváról készült film izelítőt ad a legmodernebb támadó és elhárító fegyverekkel vívott háborúról.

— Szivszélhűdésben meghalt a jugoszláv közlekedési miniszter. Belgrádból jelentik: Mehmed Spaho, jugoszláv közlekedési miniszter ötvenhat éves korában csütörtök reggel szivszélhűdés következtében meghalt. Az elhunyt a jugoszláviai muzulmán közösség elnöke volt. Az utóbbi időben alelnöke volt a jugoszláv radikális uniónak is.

Nincs többé adólevonás a sorsjegyek nyereségeinél! Vásároljon egy szerencsés GOLDSCHMIDT sorsjegyet!

— Lezárult Aradon a községi választók névjegyzékének összeállítása. Péntek délután lezárult Aradon a községi választói névjegyzékbe történő felvétel. A város polgárai részéről csekély érdeklődés nyilvánult meg a névjegyzékbe való felvétel iránt és ennek tudható be az, hogy a jelentkezők száma nem haladta meg a százat sem.

Emberevőknel

— Végünk van, Oszkár, ez az emberevők törzsfőnöke.

Törzsfőnök: Megengedek az uraságok, hogy egy fényképfelvételt készítsék a holnap illusztrált menükártyára?

DIANA

ledör sülés munka után

Megkezdődött a szóbeli érettségi vizsga

Az aradi Moise Nicoară-liceumban érettségiztető bizottság előtt, mint ismeretes, az aradi többségi és kisebbségi liceumok növendékei, ezenkívül a karánsebesi és a lugosi gimnáziumok növendékei, számszerint 91-en vizsgáznak. Az írásbeli érettségi eredményeit csütörtökön este hirdették ki: 91 érettségiző közül 74 sikeresen készítette el a dolgozatait, 17-en elbuktak az írásbeli érettségi vizsgán.

Az írásbeli érettségi eredményének kihirdetése után pénteken már megkezdődött a szóbeli érettségi vizsga. A pénteki nap folyamán 14 középiskolát végzett diák állott szóbeli érettségire. A következő napokon folytatják a szóbeli érettségi vizsgákat.

— Baranyai Lipót dr., a Magyar Nemzeti Bank elnöke — titkos tanácsos. Baranyai Lipót dr. magyar királyi kincstári főtanácsost, a Magyar Nemzeti Bank elnökét titkos tanácsossá nevezték ki. Az új titkos tanácsost, aki a magyar közgazdasági életben nagy és előkelő szerepet játszik, sokan keresték fel kinevezése alkalmával jókívánságaikkal.

— VÉGETÉRTEK AZ ERDÉLYI JEJÖLTEK ÖGYVÉDI VIZSGÁJ. Június 28-án érték véget Kolozsváron az erdélyi jelöltek ügyvédi vizsgái. A Bredescen táblai elnök elnöklése alatt működő vizsgáztató bizottság előtt hét jelölt vizsgázott, ezek közül négyen tették le sikerrel a véglegesítő vizsgát, közülük egy magyar jelölt is. Mura József Marosvásárhelyről.

— Halálozás. Tröster Terézia női ruhaszalon tulajdonosnő június 29-én elhunyt. Temetése f. hó 2-án, vasárnap délelőtt 10 órakor lesz az új zsidótemető halottasházából.

Özv. Pálincás Lajosné 84 éves korában, rövid betegkedés után pénteken reggel 5 órakor elhunyt. Temetése szombaton d. u. fél 7 órakor lesz a Theodor Serb uccai gyászaházból.

— Nyilvánossági jogot kapott hat erdélyi magyar elemi iskola. Kolozsvárról jelentik: Az erdélyi református egyházkerület tanügyi előadójtól, Illés Gyula tanácsostól nyert értesülésünk szerint a közoktatásügyi miniszterium hat református elemi iskolának adott nyilvánossági jogot. Ezek a nagyraai, szentmátéi, dicsősésmártoni, retzei, menyői és somkeréki református elemi iskolák, amelyek eddig nyilvánossági jog nélkül működtek.

— Dr. Németh hazakerkezett, újból rendel.

— Súlyos gépkocsiszerecsétlenség érte Varga Endre magyar államtitkár és feleségét. Budapestről jelentik: Tegnap súlyos autóbaleset érte Varga Endre államtitkár és feleségét. Az államtitkár gépkocsija az országútaton összeütközött egy másik gépkocsival és felborult. Ugy az államtitkár, mint felesége súlyosan megsebesültek. A két sebesültet a székesfehérvári kórházba szállították, de Varga Imre államtitkár felesége utközbén meghalt.

— Autószerencsétlenség áldozata lett a „Második emeleti hölgy” című film főszereplője. Rádautiból jelentik: Mary Don bucuresti-urianszony, aki a „Második emeleti hölgy” című román filmben szerepelt, Tudor Don bankigazgató, volt polgármester felesége halálosvégi autóbalesetet szenvedett. Saját autóján kirándulást tett a város környékén, de a gyors hajítás következtében az egyik kanyarban a gépkocsi felborult és az urianszony nyomban meghalt. Péter Constantában kapott hírt a szerencsétlenségről és repülőgépen utazott Rádautiba.

— Ötvenszázalékos utazási kedvezményt engedélyezett a CFR vezérigazgatósága a Bernben július 29. — augusztus 10. között tartandó eszperantó világtalálkozásra.

— NAPONTA KELL BOROTVÁLKOZNI! EZEN-TUL A VASUTI SZEMÉLYZETNEK. A vasuti vezérigazgatóság rendeletet adott ki, hogy a pályaudvarokat tisztán kell tartani. Ez vonatkozik nemcsak az állomáscsüület külsejére és belsejére, hanem a peronra is. Nagy gondot kell fordítani a várótermek, az irodák és a mellékhelyiségek tisztántartására. A pályaudvarokat csinosítani kell és virággal ékesíteni. Tisztaságnak kell ragyognia a pályaudvari vendéglőkben és különböző elárusító kioszkokban is. A vezérigazgatóság rendelete szerint az egész vasuti személyzetnek állandóan tiszta ruhában kell szolgálatot teljesítenie. El kell tünni ökrökre a foltos, peccés egyenruhának, a gyűrött és szennyes sapkának. A vasutasok kötelesek arcukat naponta borotválni és nem járhatnak sörtesen az utazóközönség között. Még a hordárknak is egyenruhát kell hordaniuk, mely tiszta és kilógástalan kell hogy legyen.

— Az aradi háztulajdonosok szindikátusa értesíti tagjait, hogy a nyári hónapokban a hivatalos órákat 8-tól 1 óráig állapították meg. Az elnökség.

— Gyaluban tartják meg a dalosszövetség kolozsvár-kerületi évi dalosünnepét. Szamosújvárról jelentik: A szamosújvári magyar dalárdához érkezett értesítés szerint az Országos Magyar Dalosszövetség kolozsvár-kerületi versenyének színelvéül az illetékes hatóságok Gyalut engedélyezték. A nagy érdeklődéssel várt dalosünnepet tehát Gyaluban tartják meg július 9-én, vasárnap.

— ZÜRICH TÖZSDEZARLAT: Páris 11.75 és háromnegyed, London 20.78, Newyork 443.93, Brüsszel 75.45, Milano 23.35, Amszterdam 235.62, Berlin 178, Szófia 540, Prága 15.10, Varsó 83.62, Belgrád 10.00, Bucuresti 3.25.

— Farley amerikai miniszter Lengyelországba utazik. Varsóból jelentik: Farley amerikai miniszter, Roosevelt személyes barátja és a demokrata párt egyik vezetője, július elsején Lengyelországba érkezik.

Józseffalváért...!

Az elpusztult Józseffalva felépítéséért egész Erdély területén megindult a gyűjtés: az öntudatra ébredés szép példája a Józseffalvai tragédia nyomán támadt társadalmi összefogás, amely az újszék romokba roskadt székelv falu újjáépítését tűzte ki célul. A segélynyújtás munkájából mindenki vegye ki a részét: mégha csak egy téglával is adunk. — Józseffalva felépül és a lakosság megmenekül a tél hidegétől és az éhínségtől...

Az Aradi Közlöny kiadóhivatalának címére a mai napon a következő adományok érkeztek:

Eddig befolyt összeg:		Lel 22.457.—
Buhula Julia	— — — —	Lel 100.—
N. N.	— — — —	Lel 40.—
W. W. Talpas	— — — —	Lel 500.—
K. S.	— — — —	Lel 100.—
Budacsek-testvérek	— — — —	Lel 150.—
Összesen		Lel 23.347.—

A prefektus eltávolította a megyéből a „Kereskedelmi és Ipari Blokk” tag-gyűjtőit

Az aradi kereskedelmi és iparkamara megkeresésére az aradmegyei prefektúra igazoltatta azokat az egyéneket, akik a „Kereskedelmi és Ipari Blokk” részére tagokat gyűjtöttek s miután megállapítást nyert, hogy ezek az emberek, akik az összegyűjtött összegek 70 százalékát saját céljaikra kapják, nem állnak semmilyen jogosult szakmabeli érdek szolgálatában, a prefektúra eltávolította őket a megyéből.

A kamara, amidőn ezuton is köszönetet mond a prefektus urnak gyors és hatásos közbelépéséért, egyben arra kéri mindazokat a kereskedőket akik az áll-felügyelőknél pénzt adtak, közöljék a kamarával a pénzt felvevő egyén nevét, a fizetés napját, összegét és célját s továbbá azt, hogy milyen eszközöket vettek igénybe az illetők.

Ha valaki még találkozna velük adja át őket haladéktalanul a csendőrségnek s jelentse a kamaránál is a szükséges rendszabályok fogantatása végett.

Törvényszéki hírek. — Pasculescu Rista összeverekedett Bodea Gheorghival, akit azzal fenyegette meg, hogy megöli. A törvényszék bűnösnek mondta ki Pasculescut és háromhavi elzárásra ítélte. — Ugyancsak ma tárgyalta a törvényszék Bacsa János ügyét, akit a piacon tettenért egy rendőr, amikor díkélial „itt a piros, hol a piros?”-módszerű hazárdjátéko: folytatott. A rendőrt, amikor elő akarta állítani, 150 lelei megakartá vesztegetni. A törvényszék bűnösnek mondta ki és tiltott szerencsejátékért valamint a vesztegetési kísérletért háromhavi elzárásra ítélte.

Ebben az évben már 3 egymillós főnyereményt fizetett ki a GOLDSCHMIDT Bank szerencsés sorsjegyvevőknek!
Vásároljon Ön is egy szerencsés GOLDSCHMIDT sorsjegyet!

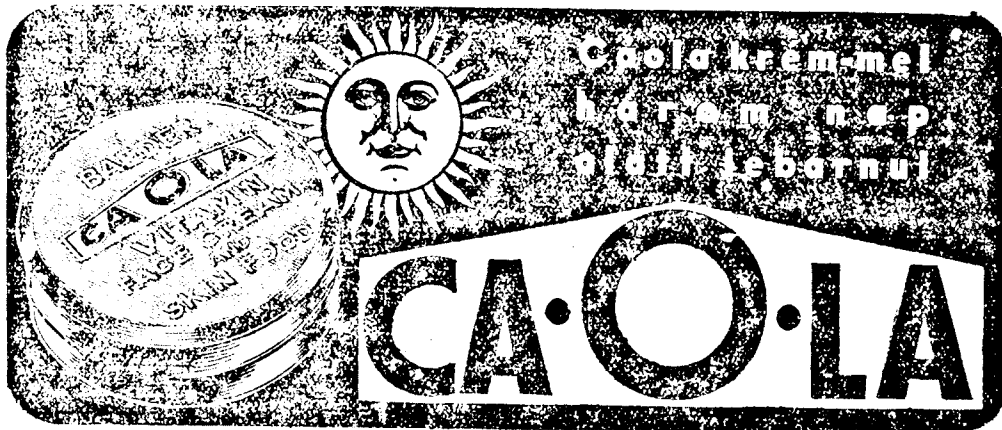
Turisztika. Az Erdélyi Kárpát Egyesület Czárán osztály turái. 1. Indulás szombaton délután 2 órai villamossal Kaszóiára. 2. Indulás vasárnap reggel 5 óras villanvossal, az utirányt a vezető adja meg. 3. Vasárnap reggel fél 7 órakor teherautót indítunk Kaszóiára, jelentkezni szombaton délig Sándor I. és Társaságában lehet. 4. F. hó 8-án indítunk egy turát a Gyilkostó-Békásszoros és az Egyesükhöz. Jelentkezni szerda este a hivatalos helyiségben lehet. Az uti tagsági igazolványok megérkeztek, kiállításuk a hivatalos órá alatt történik.

Hat kombiné a potyautason. A kolozsvár-nagyváradi személyvonat harmadosztályu fülkéjében az ellenőrök egy potyautast találtak. A szerényen öltözött nő megmondta, hogy Veta Saroltának hívják, de nincs pénze vasúti jegyre. Veta Saroltát a nagyváradi állomáson leszállították és itt kiderült, hogy Horn Erzsébetnek hívják, egyébként a rendőrség már régóta körözi lopások miatt. Amikor megmotozták, testén nem kevesebb, mint hat selyemkombinét találtak. Most megindult a nyomozás annak megállapítására, hogy hol szedte magára Horn Erzsébet a hat selyem kombinét és kinek a ruhatárából?

Színes ceruzarajzok Mihályi Károly színtársulatáról. — Már mindenki fakeskedő! — Erényi Böske és Mészáros Béla tyúkfarmot alapítanak. — Eltűnt egy ismert aradi gyáros. — Harcos amazon Arad téren és egyéb érdekes cikkeik, kitűnő írások rengeteg társasági és közgazdasági intimitás, nagyszerű arcképek és csoportképek, a Munkakamara lippafüredi kirándulása, Kele-Bartl-estívő, Halász Lajcsi, LARES-repülőképek Kócsy Jenő pompás riportlapja: TÁRSASÁG (Ez Arad!) most megjelent szenzációs számában. A címlapon Fikker Lya arcképe. Ára 20 lel.

INSPEKCIÓS GYOGYSZERTARAK:

- ANGEL gyógyszerész, Piața Catedralei 16. (Tel.: 15—30.)
- OMESCU gyógyszerész, Bulev. Reg. Maria 16 (Tel.: 14—80.)
- KESZTENBAUM gyógyszerész, Strada Mărăsești 68. (Tel.: 14—70.)

Oriási károkat okozott az országban átvonuló itéletidő

Helyreállították a Predeal és Azuga között megrongálódott pályatestet

Az elmúlt napokban, — mint megírta az Aradi Közlöny, — országszerte hatalmas vihar, felhőszakadás, jégverés vonult keresztül az ország különböző részein. A viharok által okozott pusztítások arányai csak most bontakoznak ki s megállapítható, hogy azok nagyarányu anyagi kárt okoztak. Most hozták többek között nyilvánosságra azt a megállapítást, hogy kedd délután

a Bucurestire zudult felhőszakadás alkalmával egy millió tonna víz esett a főváros utcáira.

A víz sulya egy milliárd kilót tett ki. Iasiban is hatalmas felhőszakadás pusztított. A városban, valamint a megyében is jégeső követte a villámlást és mennydörgést. A megye nagyrészében diónagyságu jégdarabok estek. Az Azuga—Mirceni környékén is vihar vonult keresztül, amelynek következtében

két ház összeomlott.

Az anyagi kár meghaladja a 10 millió leit. Predeal közelében a mezőn egy kidőlt fa egy pásztorra zuhant és a pásztor sulyos állapotban kórházba kellett szállítani. Az esőzés következtében megáradt Tömös több helyen megrongálta a vasútvonalat. Az erős sebességgel sodródó hullámok több juhnyáját sodortak magukkal. A megduzzadt folvó egyébként több fahidat is elsodort.

A brassói vasúti felügyelőség munkáscsapa-

taj szerdán egész nap megfeszített erővel dolgoztak az Azuga—Predeal közötti pályatestnek a törmelék-tömegetől való megtisztításán. A munkáscsapatok először is eltakarították a törmelék-et, majd hozzáláttak a sulyosan megrongált pályatest megjavításához.

A forgalom, amint azt a brassói állomási forgalmi hivatal jelenti, teljesen helyreállott és így a vonatok is rendszeren közlekednek.

Emberemlékezet óta nem fordult elő olyan hatalmas vihar, mint amilyen Galati és környéke fölött tombolt.

Az ég délután hat óra tájban teljesen elsötétedett, heves szélvihar sepet végig az uccákon, amelyekről mindenki a házakba menekült, majd az orkán-szerű szélvész felhőszakadás követte, ami este 10 óráig tartott. A viharközben állandó mennydörgés, villámlás fokozta a lakosság rémületét. A hatalmas vízütemeg következtében a város egyes részeit víz-áradat öntötte el. A vihar következtében a Galati—Cahul közötti telefonösszeköttetés megszakadt. Ugyiszintén megszűnt a telefonösszeköttetés a megyével is, miután a vezetékeket teljesen megrongálta a hatalmas zivatar.

Oltenita környékén is nagyarányu záporosok okozott károkat. Ezen a szakaszon egyes helyeken tyuktojásnagyságu jég verte el a vetéseket. A hatalmas nagyságu jégdarabok elpusztították a gyümölcs-termet is.

Bulgáriában száz ember pusztult el a vihar következtében

Szófia. (Rador). A Középbalkánon pusztított vihar halott áldozatainak száma meghaladta a százat. A legtöbb áldozatot Slievoiban találták, ahol 200 házat sodort el az árvíz.

Nemes őszibarack kapható állandóan Dr. KREPIL, str. Horia 8.

ugyanott Vitamost — folyékony gyümölcs. Barack pálnka, mőnesi vörös és fehér bor

Három őrizetbevétel történt az ujaradi rablógyilkosság ügyében

Egyelőre tagadnak a gyanúsítottak — Az áldozat egy volt szolgálja az őrizetbevettek között

A bűnügyi hatóságok nagy körültekintéssel folytatják a vizsgálatot Aman Terézia ujaradi magánzóno gyilkosainak kézrekerítése érdekében. Tegnap délután a törvényszéki orvos felboncolta a bűntény áldozatául esett matróna holttestét. A boncolás során a hatósági orvos megállapította, hogy

az elvetemült bűnözők előbb megfojtották áldozatukat, majd, hogy az öngyilkosság látszatát keltsék, a 74 éves asszony holttestét a padlásra vitték és ott egy lánccal segítségével az egyik oszlopra akasztották fel.

A csendőrségi vizsgálat eddigi eredményeképpen megállapítást nyert, hogy a tettesek csakis a helyzettel teljesen ismerős egyének lehetnek. A nyomozást ebben az irányban folytatják és már eddig is

három őrizetbevétel történt.

A gyilkosság előzményeit illetően az a feltevés, hogy a tettesek az esti órákban hatoltak be Aman Terézia, Crisana-ucca 51. szám alatti házába. A négyszobás lakásban a matróna teljesen egyedül lakott és csak néha történt meg, hogy a szolgálai teendőik elvégzésére alkalmazott középkorú cigány éjszakára is a

ház gazdasági épületében maradt. A rablógyilkosság elkövetői bizonyára pénzt követeltek Aman Teréziától, aki ugylátszik nem volt hajlandó teljesíteni a kérést, mire a tettesek rávetették magukat, betörték száját, majd megfojtották. A gyilkosság után a gonosztevők felforgatták a lakást.

A szekrények tartalmát kidobálták az ügy szalmazsákiát, valamint a diványokat felhasították, mert azt gyanították, hogy a pénz ott van elrejtve.

Egyelőre még nem lehetett megállapítani, hogy Aman Terézia lakásában találtak-e pénzt a tettesek, minden esetre a szomszédok ugy tudták, hogy az idős asszony jó módú volt.

A csendőrségi nyomozás során a rablógyilkosság elkövetésének gyanúja arra a cigányra terelődött, aki szolgálként Aman Terézia alkalmazásában állott és a gyilkosság elkövetése óta eltűnt a házból.

Ezt a férfit később a csendőrségnek sikerült őrizetbe vennie. Ugyancsak

őrizetbe vettek két asszonyt is, akik bejáratosak voltak a meggyilkolt házába. A gyanúsítottak egyelőre tagadnak. Kihallgatásuk folyamatban van.

SPORT KÖZLÖNY

Lagymatagon játszott az AMTE (AMEFA)

— kiesett a további kupa-küzdelemből

A Sp. Studentesc lesz a Rapid-Venus meccs győztesének ellenfele a július 9-iki kupadöntőn

Sp. Studentesc—AMTE (AMEFA) 3:1 (1:0)

Bucuresti. A Venus pályán mintegy 4500 néző előtt került lebonyolításra a két csapat kupaküzdelme, amely

a nagyobb játékedvvel, eréllyel és lelkesedéssel játszó bucaresti diákcsoport győzelmével végződött.

A piros feketék, az utazástól fáradtan, lagymatagon játszottak, így is — kis szerencséjével — elkerülhették volna a vereséget, amelynek folytán most a diákcsoport játszik majd a vasárnapi Rapid—Venus meccs győztesével július 9-én a Román Kupa döntőjében.

Ceaureanu bíró sipjelére így állt fel a két csapat:

Sp. Studentesc: Constantinescu—Duce, Badulescu—Dumitrescu, Dragan, Constantinescu Grecu—Angheloiu, Mihailescu, Remus, Stefanescu, Gica Popescu. AMTE (AMEFA): Gerold—Slivat, Kovács—Szurgyi, Szabó, Szaniszló—Bermoser, Léb, Perneki, Reinhardt, Batrin.

Gyenge iramban kezdődik a játék és a küzdelem főként a mezőnyben folyik, a kapuk keveset vannak komoly veszélyben. Egy perccel a féldő be

fejezése előtt

Angheloiu elfut, beadását Stefanescu értéksítette (1:0.)

A második féldőben a 7. p. Mihailescu jól indítja Angheloiut, aki bekanyarodik és

hátlóba vágja a labdát (2:0.)

Az AMTE (AMEFA) most igen hevesen támad és a 20. p. Badulescu a büntetőterületen belül 11. csütét, amelyet

Szabó előírászerűen küld a hátlóba (2:1.)

A nagy meleg ismét visszaveti a fáradt aradi csapatot és a 29. p.

Mihailescunak sikerül bedlítani a végeredményt.

A győztes csapat nagy akarással és lendülettel játszott. A védelemben a két hátvéd, különösen Duce volt jó, a fedezet sorban Dragan, elől pedig Remus és Gica Popescu tűntek ki. A piros feketék nál csak a védelemben voltak elfogadható teljesítmények, különösen Gerold és Slivat. A fedezet sorban Szurgyi tűnt ki, a csatársorból pedig senkit sem lehet dicsérni.

Az aradi Rosiori lovasezred sikertelt sportünnepélye

Kitünően sikerült sportünnepélyt rendezett az aradi Rosiori lovasezred, laktanyája mellett lévő sportpályáján. A verseny rendezéséért a tisztikart illeti elismerés, élükön az ezred parancsnokával, akinek sportszeretete mozdította elő a sportünnepély nagy sikerét. A sportnap délelőtt vette kezdetét atlétikai versenyyel, amelyben a legénység tagjai értek el elismerésreméltó eredményt. A műsoron 400 méteres staféta, 100 méteres síkfutás, diszkosz és gerelyvetés, valamint súlydobás szerepelt. A délutáni programot vadászverseny nyitotta meg. Utána akadályverseny következett altsztek részére. „Akadályverseny tiszték részére,” volt a következő szám. Valamennyien hibapont nélkül futották le az emelkedő akadályokkal nehezített távot. A következő szám nemzetközi versenyszám volt. Ezután iskolalovaglás, majd az Astra sport egyesület tornamutatóványai zárták be a sportnapot.

Az érdekes versenyeket és mutatóványokat egész napon keresztül nagy közönség nézte végig. Az aradi tisztikar csaknem teljes számban megjelent, a polgári hatóságok közül Bejan Romulus dr. alpolgármester és még igen sokan mások a város közéletéből.

Elmaradt oldboys-mérkőzést játszottak csütörtökön

A Szabolczky-vándordíjas oldboys-bajnokság első fordulójáról elmaradt ATE (SGA)—Hakoah mérkőzést bonyolították le csütörtökön az atlétikai sporttelepén. A mérkőzést 4:2 (2:1) arányban a tornászok nyerték meg Tóth (2), Szabó és Pálásthy góljaival, míg a Hakoah góljait Stern és Weichert (öngól) szerezték. A táblázat az oldboys-bajnokságban így alakult:

AMTE (AMEFA)	1	1	-	1	0	2
Glorja	2	1	-	1	5	3
AAC (CAA)	1	1	-	-	3	2
Astra	2	1	-	1	2	2
Tricolor	2	-	2	-	3	3
ATE (SGA)	2	1	-	1	5	6
Vulturul	2	-	1	1	3	4
Hakoah	2	-	1	1	4	6

Joe Louis kiütéssel győzte le Tony Galentot

Newyorkból jelentik: A Madison Square Gardenben 40.000 néző előtt került sorra Joe Louisnak, a „Barna Bombázónak” és Tony Galentónak, a „Lőrés csapósoknak” mérkőzése és a meccs a „kétmászás Tony” vereségével végződött. Joe Louis volt fölényben és a negyedik menetben egy lövésszort horogütéssel kiütötte ellenfelét.

O A Hakoah sportegyesület nagyszabású házi tornáünnepélyt rendez július 4-én, kedden este 9 órakor a zsidó iskola udvarán.

Szebbnél-szebb küzdelmek az AAC (CAA) teniszbajnokságának első két napján

Ziszovits Lenke a női, Pusztay Béla és Erős Géza a férfi egyes esélyesei.

Az atléták nagy jubiláris teniszbajnoksága csütörtökön vette kezdetét és pénteken már a másvárosbéli versenyzők is bekapcsolódtak a küzdelmekbe. Az egyes mérkőzések pompás játékokat hoztak és főleg Erős Géza, valamint Pusztay Béla azok, akik játékképükkel frapppirozták a közönséget. Ők az esélyesei a versenynek, míg a hölgyjátékosok közül Popporné Ziszovits Lenke és Liska Manci várhatók a döntőbe. A két nap eredményei a következők: Férfi egyes:

Rodler—Krämer 6:2. 6:2. Deme—Windholz 5:7. 6:2. 6:3. Szántó—Sztanojev dr. 6:3. 6:2. Albert—Berkovits 6:3. 6:2. Kardos—Säubau 6:2. 6:3. Farkas—Neumann 6:1. 6:0. Milo—Depold 6:4. 6:2. Tanczos—Poporyles 7:5. 8:6. Vámos—Rottár 6:0. 6:4. Znorovszky—Limbeck 7:5. 6:2. Kuszalik—Hoffmann w. o. Rodler—Ovics w. o. dr. Halmi—Löwinger 6:3. 6:4. Fringhian—dr. Grosz w. o. Frölich—Deme 6:1. 6:4. Wechler—Znorovszky 6:2. 6:0. Albert—Margittay II. 6:2. 6:4. Grünwald—Kardos 6:4. 6:3. Farkas—Fried 6:3. 6:4. Dóczy—Vámos 6:3. 6:2. Pusztay—Tanczos 6:2. 6:0. Erős—Gáspár 6:1. 6:4. Kuszalik—Goldstein w. o. dr. Cráznic—Szerényi 7:5. 6:2. Erős—Kuszalik 6:1. 6:1. Női egyes: Bogdan—László 6:2. 6:1. Földesi I.—Derecskei 6:3. 6:4. Piso—Földesi J. 6:2. 6:0. dr. Halmágeanuné—Hartmann w. o. Popporné—Bogdan 6:0. 6:0. Dombora—Díószeghnyé w. o. Irgl—Halmágeanuné dr.-né 6:3. 6:0. Bartha Klári—Papos w. o. Földesi Taci—Törökne 6:3. 6:2. Liska Manci—Weichert Paulina 6:2. 6:4. Irgl Bella—Bartha Klári 6:1. 6:3. Liska Manci—Földesi Taci 6:2. 6:1. Popporné Ziszovits Lenke—Dombora 6:1. 6:0.

A verseny szombatn reggel 7 órai kezdettel folytatják.

O Stuck nyerte a bucaresti-i autóssebesség versenyét. A bucaresti-i sebességi versenyen a német Hans v. Stuck futotta a legjobb időt AU versenykocsiján, amelyen 119 km-es átlagot ért el. A motorkerékpár legjobb idejét a német Kraus (BMW) futotta, aki nagy fölényrel nyerte versenyét.

O Az Infratirea kétnapos tekeversenye és pályavátoja iránt nagy érdeklődés nyilvánul meg városunkban, mert a közelgő városbajnokság egyik fontos próbagaloppjának tekinthető. Tekezőink egyre javuló formája teljesen nyitlta teszi a versenyt, melynek egyik érdekessége az, hogy a sorsolás szeszélye módot ad az Infratireának multheti súlyos vereséggért revánst venni a Tricoloron. A versenyen egyébként a legjobb affiliált egyesület, a Metalurgul is részt vesz, melynek csapatában néhány igen kiváló tekező is látszik. A csapat verseny elsőségét az elért famennyiség dönti el, tehát minden csapat igyekezni fog legjobb tudásával, legjobb eredményt elérni. Érdekesége lesz még a versenynek a női verseny is, melyben Arad legjobb hölgy tekezői vesznek részt. Mint már szerdai számunkban is megemlékeztünk róla, a verseny szombaton este 8 órakor a férfi egyéni versennyel kezdődik, rögtön az avatási ünnepségek után. Vasárnap délelőtt is az egyéni verseny folyik, majd délután 4 órakor kezdődik a csapatverseny, végül este a női egyéni verseny kerül lebonyolításra. A versenyszámok győzteseit, illetve helyezetteit értékes tiszteletdíjakkal jutalmazza az Infratirea. A verseny szakszerű rendezése, mely Pascu Gheorghie kezében jó helyre van téve, biztosítja a verseny sikerének.

Kivégzett ir szabadságharcos özvegy lett Dublin polgármestere

Dublin. Clarke Tomnak, az 1916. évi husvét felkelés egyik kivégzett vezérének özvegyét kedden este Dublin polgármesterévé választották.

Hét esztendei börtön anyagiilkosságért

Az Aradi Közlöny temesvári tudósítója jelenti: Tegnap hozott ítéletet a temesvári ítélőtábla abban a kegyetlen anyagiilkosság bűnperben, mely Szapárliget községben történt. Jenei János földmives édesapjától hat hold földet örökölt, melyen gazdálkodott. Bátyjának halála után édesanyjához költözött azzal, hogy ő tartozik munkájáért a bátyja földjét is. A házban napirenden voltak a veszekedések és végül is édesanyja Jeneit kiutasította házból. Jenei nem akarta szépszerével elhagyni a házat és az özvegy öregasszony erre kénytelen volt bírósághoz fordulni, mely ítélettel kényszerítette az elköltözésre.

Négy héttel később Jenei a községházára hivatták, ahol tudomására hozták, hogy a bíróság a perköltség megfizetésére is kötelezte, mely 4000 lei. Jenei erre méregbe gurult és egyenesen édesanyja házába ment, ahol indulatos szavakkal támadt az öregasszonyra. Amikor az kiutasította házból, Jenei az asztalon heverő nehéz vasból készült diótörő kaptá fel és azzal több csapással szétzúzta édesanyja fejét. A temesvári ítélőtábla az anyagiilkos férfit hét esztendei nehéz börtönre ítélte.

Sipost, a zágrábi Gradjanski válogatott játékost a Rapid 250.000 leierért megvette és a zágrábi egyesület hozzájárult a játékos kiadásához. Amennyiben Sipos kiadása szombat estig megérkezik Bucuresti-be, úgy a játékos már szerepel is a Venus elleni kupa-középdöntőn.

Lupas, a Venus Aradról elszármazott kitiün fedezetjátékosa nem játszhat vasárnap a Rapid ellen. Lupas ugyan két hét óta igazolt játékos a Venusnak, de a kupaszabályok értelmében még sem szerepelhet, mert a kupáért már játszott a Tricolor CFPV együttesében.

Az AAC (CAA) június 25-ére tervezett nagy jubiláris sakkversenye halasztást szenved többoldalról érkezett öhaj következtében. Tekintettel a nyári szabadságokra, a nagy jubiláris sakkversenyt augusztus végén fogják lebonyolítani.

Somogyi Klári győzelme Wimbledonban

A wimbledoni tenisztornán, a harmadik napon Somogyi Klári rendkívül értékes győzelmet aratott, a legnagyobb meglepetést azonban a jugoszláv Kukuljevics szerezte, aki fölényesen győzte le a francia bajnok amerikai Mac Neilt. Az eredmények a következők:

Férfi egyes: Kukuljevics—Mac Neil 6:4. 7:5. 6:1. Henkel—Comery 6:1. 6:2. 6:4. Riggs—Avery 6:4. 6:4. 6:2. van Swol—Ellmer 6:2. 6:3. 4:6. 6:4. Tloczinszki—Back 6:3. 6:1. 6:1. Brugnon—Mulliken 6:4. 6:2. 6:4. Olliff—Maneff 6:2. 6:4. 6:4. Puncsecs—Sherwood 6:3. 6:1. 6:3. Choy—Jones 6:3. 2:6. 6:2. 6:4. Gábor—Dunn 7:5. 9:7. 5:7. 6:2. Maltrov—Lee 6:2. 6:4. 7:5. Siba—Abdesselem 7:5. 6:1. 6:4.

Női egyes: Henrotin—Dietz 7:5. 6:3. Wheeler—Ellis 6:3. 7:5. Somogyi—Yorke 6:2. 6:4. Little—Andrus 6:3. 6:0.

O Az AAC (CAA) sportegyesület futballsakosztálya vasárnap kirándulást rendez Borosienőre. Az egyesület felkéri az alatt felsorolt játékosokat, hogy vasárnap délelőtt fél 11 órakor jelenjenek meg a pályán: Thaller, Kossik, Gábor, Ujj, Kuluncsics, Zoller, Mladin, Lingurar, Komiáthi, Miklósi, Czwickovits, Kelly, Prokopetz, Egresi, Kosznicza, Popa, Faragó.

O Pinton az olasz kardbajnok. Az olasz kardvívó bajnokságot Velencében rendezték meg és a versenyt veretlenül Pinton nyerte meg De Martino (7 győzelem), Montano (7 győzelem), Salafia (5 győzelem) és Gaudini (3 győzelem) előtt.

O A Hakoah sportegyesület turista-szakosztálya turái: Julius 1. Ind. délután 2.10 órakor a hegylaj villamossal. Utirány: Liváda, Spiroch-forrás, Kaszoja. Visszaindulás ugyanazon az uton vasárnap este. Vezető: Gárdos Lajos. — Julius 2. Ind. reggel 5.10 órakor a hegylaj villamossal. Utirány: vilácsi várrom, Kazánház, Spiroch-forrás, Nefelejts-forrás, hidegkuji kilátó, Feredő, Liváda. Visszaérkezés este. Vezető: Fischer Jenő.

Petőfi a szabadságharc után nyolc évig élt egy ázsiai faluban

Egy kerekgyházai férfi kutatásainak feltűnésteltő adatai

Könyv jelenik meg az érdekes Petőfi-kutatás történetéről

Kilencven esztendeje, hogy Petőfi Sándor a segesvári csatában hősi halált halt. Földi maradványait, mely után a hálás utókor csaknem kilencven esztendeje kutat, nem sikerült fellelni, minthogy homály fedí halálának körülményeit, vagy eltűnésének részleteit is. Ezalatt a kilencven esztendő alatt számtalanszor merült fel a gondolat: talán nem is halt meg a csataterén Petőfi Sándor? Talán eltűnt olyképen, hogy mint foglyot magukkal hurcolták az orosz katonák? A közelmúltban

egy budapesti lap cikke nyomán mi is beszámoltunk arról, hogy él Magyarországon, Kerekgyházán egy Barátosi Lénárth Lajos nevű férfi, aki harminc esztendővel ezelőtt Oroszországban járt, ahol várakozul rádkadt Petőfi nyomára.

Egy magyar községet talált, ahol még élnek emlékeztek Petőfi Sándorra, aki ott élt közöttük, miután két súlyos sebet kapott a segesvári csataterén. Mint foglyot ápolták súlyos tüdőszurásával és

csak esztendőnk mulva halt meg az ottani magyarok között, akik méltó sírlelkét állították a nagy magyar költő emlékére tére.

A budapesti napilap legutóbbi számában most megszólaltatta Barátosi Lénárth Lajost, aki Petőfi Sándor halálának nagy titkát a következőkben tárja fel:

— Dragomanovék házában — válaszolt Barátosi Lénárth —

megmutatták az egyszerű asztalt és széket, amelynél Petőfi étkezni szokott.

A firkálások nyomait, Dragomanov elmondta, hogy nagyapjától, Dragomán Sándortól reájuk maradt házhagyomány szerint,

Petőfi Sándornak az volt a szokása: étkezésnél négy-hatsoros verseket firkált az asztalra.

Dragomán Sándor felesége, aki születés szerint burját származású volt, de a magyar faluban és a magyar férj mellett tökéletesen megtanult magyarul.

az asztallapról füzetbe lemásolta Petőfi hevenyészve odavetett verseit.

Két füzet telt meg ilyen módon a költeményekkel. Dragomanov megmutatta a két testes füzetet, mintegy négyszáz versstrófa volt bennük összegyűjtve az asszony egyszerű, de pontos másolatával. Azonban a világot sem akarták odaadni. Dragomanov azt mondta, hogy egyszer még ez nagy vagyont fog érni.

— Erekyként őrizték Petőfi honvédtiszti zubbonyát is, amelyen két szurcs volt, az egyik hátul, a zubbony jobb oldalán látszott, a másik ugyanott elől.

A hátsó szakadás 3 cm-es volt, az előlő mintegy másfél centiméteres.

Megmutatták Petőfi kardját és tiszti szolgálati bojtját. Elmondotta Dragomanov, hogy nagyapja, Dragomán Sándor szerint az orosz lapok időnként rémséges cikkeket közöltek a szökevény magyarországi forradalmárok líráiról. E hirdások fenyegetésein kívül a nagy távolság miatt sem gondolhatott Petőfi Sándor arra, hogy beteges állapotában, súlyos tüdőszurásának utókövetkezményeit vizsgálva, valahogyan hazaindulhasson Magyarországra.

Onnan nem volt sem posta, sem vasút, el voltak zárva a világtól. A nagy költő így töltötte életének hátralévő nyolc esztendejét, nagy szomorúságban és nagy kétségek között, míg

1857. május 18-án elragadta a halál. Minden emléket lefényképeztem és néhányat a füzetben lévő hevenyészett versek közül lemásoltam.

— Még 1913. október 6-án, vagy 9-én érkeztem Erdélybe. Édesatyámmal, idősebb Barátosi Lénárth Lajos evangélikus lelkésszel együttiesen néhány nappal később, október 17-én Budapestre utaztunk, hogy nagy felfedezésemről beszámolhassunk az illetékeseknek. Apámmal együtt először a Petőfi Társasághoz fordultunk,

élményeim előadtam a titkárnak, aki azonban kinevetett bennünket s azt felelte, hogy nevetséges naivitás az egész história, hiszen bebizonyított tény, hogy Petőfi Sándor Erdélyben meghalt, tömegsírba helyezték, a tömegsírt fel is bontották, de nem tudták megtalálni Petőfi csontjait, a rengeteg csontváz között.

— Megjegyzem, — mondja Barátosi Lénárth, — azóta hallottam dr. Timon Akos volt aradi fémipariskolai igazgató-tanártól, a nagy közjogász rokonától, hogy

Petőfi Sándor csontváza minden bizonyval felismerhető lenne, mert jobboldali felső állkapcsában két aranyhidas „farkasfoga” volt, amiről feltétlenül fel lehetne ismerni.

Tehát a Petőfi Társaságban ugyszólván hallani sem akartak a dolgról. Ekkor apám azt mondta, hogy el kell mennünk a honvédelmi miniszterhez, elvégre Petőfi Sándor honvédtiszt volt és a miniszteriumot kell hogy érdekeljék ezek a dolgok. A miniszter titkára közölte velünk, hogy a kegyelmes urhoz most nem lehet bejutni, mert az 1912—1913. évi lezajlott mozgósítás ügyét vitatja meg konferencián, ellenben utasított bennünket, a titkár egy századoshoz, akit Szirtinek, Szirtesnek, vagy Szirtesinek hívtak. Ez a százados ur három iv papírral nyomott a kezembe és utasított, hogy a kegyelmes ur részére írjam le tapasztalataimat. Ez meg is történt. A leírásom mellékeltem a magammal hozott fényképeket is. Az egész anyagot végül egy borítékba zártuk, erre az illető százados ur ezt írta: „Petőfi ügy... Azután azzal bocsátott el, hogy értesítést fogok kapni. A borítékban a következő dolgok voltak:

1. Az ázsiai Kerecs faluban szerzett élményeim és tapasztalataim leírása.
2. Petőfi honvédtiszti zubbonyának fényképe. A jobboldali hátsó és előlő szakadással együtt s jól látszótt a fényképen a szakadások tájékán látható széles tenyérnyi vérfolt nyoma is.
3. Annak a két füzetnek a fényképe, amelyben Dragomán Sándor felesége másolásban összegyűjtötte a költő asztallapra odavetett versstrófáit.
4. Fénykép Petőfi honvédtiszti kardjáról, kihuzott pengével. a pengén ez a vésés volt olvasható: „Damjanich, 1849.” Ugyanezen a fényképen szerepelt a kard mellé helyezve a háromujnyi vastag nemzetiszínű szolgálati övcsínór és kardbojt.
5. Az asztalnak és székeknek. Petőfi ülőhelyének fényképe.
6. Petőfi vasrácsos sirjának fényképe, a vésettelbetűs kőtáblával.
7. Magának a táblának a fényképe, három méteres közelségből, hogy jól olvasható legyen a szöveg: „Alexander Stjepanovits Petrovic, honveg ernagi, halva itt. 1857. május 18, ő csinálta falut, Körösöt.”
8. Végül a borítékba helyeztem egy kérvényt a honvédelmi miniszterhez, amelyben a százados és apám biztatására azt írtam, tegye lehetővé állami segélynyújtással a miniszter ur, hogy az általa kiválasztandó néhánytagú bizottsággal vezetőképpen az ázsiai Kerecs nevű faluba elmehesek és tapasztalataim helyére a bizottságot elvezethessem.

A háboru után

— Másnap sorozásra jelentkeztem atyám kíséretében a budapesti Mária Terézia laktanyában, ugyanis már 1912-ben állításköteles lettem volna. Otthon kerestek is már, második legfontosabb dolgom tehát a Petőfi-emlékek átadása után a sorozásra való jelentkezés volt. Bevettek katonának, a 82. székely gyalogezredhez kerültem. Szolgálatban ért a háboru és 1916. május 20-ig a 82. gyalogezrednél szolgáltam, akkor pilótaképzésre Wiener-Neustadtba kerültem, majd 1917. szeptember 1-én mint a németekhez beosztott repülő-őrmeister, légi harcban tizenegy lött sebet kaptam, kényszerleszállásra kényszerültem olasz területen és 1919. április 19-ig olasz fogságban voltam.

— Ekkor hazajöttem, öt hónapig a budapesti helyőrségi kórházban voltam utóápoláson és 1919. őszén, októberben vagy novemberben,

amikor a kórházból szabadultam, első utam ismét a „rögeszmémhez” vezetett.

Felmentem a honvédelmi miniszteriumba, hogy leírásom, kérvényem és bizonyítékaim sorsa után érdeklődjem. Nem találtak semmi nyomot, keresték

az iktatóban is az ügyet, iktatva sem volt. Én annak idején az illető urtól csak néhány soros névjegyet kaptam, amely azonban rengeteg hányattatásom során elveszett. Részletes jegyzeteimhez is csak nehezen jutottam hozzá. Apám 1914. szeptemberében mint evangélikus táborigazgató Szerbiában hősi halált halt, Belgrádban van eltemetve, anyám és hugomat olasz fogságom óta nem láttam, a háboru után ők kivándoroltak Amerikába és

Amerikából csak egy jó ember küldte el Erdélyből ázsiai jegyzeteim tömegét, amelyek alapján most könyvemben akarom megírni expedíciós tapasztalataimat s azoknak közeppontjában a Petőfi-ügyet.

Gyűjtenek az amerikai magyarok

Most megmutat néhány testes füzetet Barátosi Lénárth, amelyek már készülő műveinek kéziratjai, Barátosi Lénárth Lajos több hivatalos fórumon kapcsolataiba került az utóbbi időben. Érdeklődött a Petőfi Társaság is, Barátosi Lénárth személyesen beszélt a társaság vezetőségéből Havas Istvánnal és Balogh Istvánnal.

— A közeli napokban történt egyéb érdekes dolog is, — folytatja Barátosi Lénárth Lajos — hazaérkezett Amerikából Kerekgyházára látogatóba Barvinkó István az itteni Barvinkó-családdal. Rögton eljött hozzám és közölte velem, hogy

Ohio államban Cleveland-ben, ahol lakik, olvasták az úgyről a közelmúltban már megjelent cikket és már megkezdték a gyűjtést az ottani magyarok, egy expedíciós Ázsídba való küldésére. Petőfi sirjának megmentésére.

— A versek közül egy borsdal a kézirataimmal együtt a háboru után Erdélyből visszakerült hozzám, azt átadtam Markos Gyulának, aki a Herkél Páterben le is közölte a posthumus Petőfi-verseket. Ugy értesültem, hogy egy újabb Petőfi-gyűjteménybe ezt a borsdalt már fel is vették, valódi Petőfi-versekként. (K. P.)

Színház

Ma, szombat este kezd meg nagy érdeklődéssel várt vendégjátékát a szatmári színtársulat

Szombaton és vasárnap este, valamint vasárnap délután: „Bubus” remek zenés vigjáték.

A színházkedvelő közönség nagy érdeklődéssel néz a kitűnő szatmári színtársulat vendégjátéka elé, amely ma, szombat este veszi kezdetét az Iparos Otthonban. A nagyközönség örömmel veszi tudomásul, hogy egy hónapon keresztül ismét nagyszerű színelőadásokat élvezhet olcsó helyárat mellett. A jól megszervezett, elsőrangú erőkből álló társulat a legnagyobb lelkiismeretességgel és ügyszeretettel hozza ki az év legnagyobb sikerű ujdonságait. Az első estén, július 1-én, szombat este a „Bubus” Vaszary remek zenés vigjátéka kerül színpadra kifogástalan szereposztásban. A rendkívül mulató, végtelenül szellemes bohózszerű vigjáték bizonyosan Aradon is nagy sikert fog aratni. Vasárnap délután 5 órakor és este 9 órakor ugyan csak a „Bubus” kerül színpadra, míg hétfőn a Francia szobalányt játsszák. A főszerepeket a társulat legjobbjai: Budaházy Magda, Papp Ella, Vargha Ilona, Palucz Vilma, Rajna Gabi, Csiky Anna, Tarnay József, Berengh Béla, Felhő Ervin (mint állam-dó vendég), Mihályi Károly, Lukács Ede, Haller Sándor, Sugár Jenő játsszák. Jegyek Oláh Sándor papírüzletében, Ugyanott olcsó bérletek: tizenkét jegyből álló füzet I. rendű 400 lei, II. rendű 300 lei, III. rendű 200 lei.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Harmincnégy gabonasílló épül fel ebben az évben — jelentette be a parlamentben Calinescu miniszterelnök

Egymilliárd lelt értékben vásárolnak ez év nyarán mezőgazdasági gépeket

Az Aradi Közlöny legutóbbi számában részletesen ismertette Calinescu Armand miniszterelnöknek, a képviselőház szerdai ülésén elmondott beszédét. Az alábbiakban visszatérünk a miniszterelnök beszédének néhány gazdasági vonatkozású részére, amelyeket az alábbiakban közlünk:

— Ami a közmunkákat illeti, meg akarom említeni azt a munkát, amely az utak modernizálásával már folyamatban van és amelybe több mint egy milliárd lelt fektettünk, másrészt pedig egy olyan tervnek a megvalósítását, amely tíz éven át csak terv maradt, míg végre most valósággá válik. A gabonasíllókról beszélek. Elegendő talán, ha egyelőre azt közlöm Önökkel, hogy

harmincnégy gabonasílló már épül husz. ezer vagon befogadó képességgel.

Ezek nagyrészt már ez év őszén átadjuk a használatnak, míg már

a legközelebbi jövőben megkezdjük újabb 47 gabonasílló építését 30 ezer vagon befogadó

Minden mezőgazdasági kamara öt évre szóló munkatervet dolgozik ki

November elsején kezdődik meg az ötéves mezőgazdasági terv végrehajtása

Az aradi mezőgazdasági kamaránál látogatást tett Popescu Nicolae temestartományi mezőgazdasági vezérfelügyelő, az aradi kamara volt titkára, aki több időszerű kérdéstről folytatott itt megbeszéléseket. A vezérfelügyelő munkatársunknak az alábbiakban nyilatkozott a napirenden lévő időszerű kérdésekről:

— A földművelésügyi minisztérium összes szervei a szoroson vett napi munkától függetlenül,

megkezdtek annak a nagyszabású tervnek az előmunkálatait, amely öt esztendőre terjed és amelynek az a célja, hogy a bürokráciát a lehetőség szerint kiküszöbölje és ezáltal módot adjon arra, hogy a földművelésügyi minisztérium tisztviselői ne az irodákban, hanem kint a földeken, a helyszínen fejtessék ki tevékenységük nagyobbik részét.

A minisztérium az ötéves mezőgazdasági tervre vonatkozó irányvonalakat a napokban juttatta el a mezőgazdasági vezérfelügyelőségekhez és a kamarákhoz.

A minisztérium tervéből kitűnik, hogy

Ismét jelentkezik az orosz buza-dömping

Az elmúlt héten a gabonapiacra némi pangás állott be, ami főképpen annak tudható be, hogy még az elmúlt évből megmaradt buza-mennyiségek kivül a többi gabonacmüekből alig vannak készletek és ezért üzletkötések nem is történhetnek. Megfelelő áron csak Németország és Olaszország részére sikerült jelentősebb mennyiséget eladni. Anglia, Belgium és Hollandia részéről az utóbbi időben kevesebb érdeklődés mutatkozott, ami azzal magyarázható, hogy ezek az országok inkább az olcsóbb amerikai, kanadai és argentinai búzát vásárolják.

A termelők remélik, hogy az új buzaértékesítési törvény hozzájárul majd ahhoz, hogy búzájukat megfelelő feltételek mellett értékesítsék és a termelés kivitelre kerüljön.

Érdekes egyébként megemlíteni, hogy a világpiacokon ismét jelentkezett az orosz buza-dömping. Oroszország úgy a múlt évi, mint az idei búzát olyan alacsony áron ajánlja, amelyek jelentős versenyt jelentenek a többi európai exportőr-államok számára.

— Az árukra vonatkozó jóváíró-levelek bélyegmentesek. A pénzügyminisztérium most kiadott 7677—1939. számú tájékoztató körrendelete közli, hogy az árukra vonatkozó jóváíró-levelek éppen úgy, miként az áruk átadását és átvételét tanúsító igazolások mentesek a nyugtábelvétel alól.

Az ezek építéséhez szükséges anyagi eszközök máris biztosítást nyertek.

Gazdasági jellegű törvényeink egyik legfontosabbikát képezi a most előterjesztett buzaértékesítési törvényjavaslat.

A buza minimális árát a világpiaci áron felül állapítottuk meg azzal a céllal, hogy segítsünk mezőgazdaságunkon. Két milliárd lelt bocsátottunk rendelkezésre ennek az árnak fenntartása végett és mindent elkövetünk, hogy a kifizetett ár tényleg a termelőhöz, ne pedig közvetítők kezébe jusson. Folytatni fogjuk a mezőgazdaság felszerelését. Elhatároztuk, hogy még ez év nyarán egymilliárd lelt értékben vásárolunk mezőgazdasági gépeket

és behatóan foglalkozunk majd azokkal a gazdasági kérdésekkel, amelyek a többi termelő rétegeket érintik.

mindenekelőtt csökkentik az eddig megkövetelt különböző jelentések számát és a megmaradó jelentéseket is leegyszerűsítik, úgy, hogy az agrármérnököknek alig lesz irodai munkájuk.

Minden mezőgazdasági kamara köteles a minisztérium utasításainak értelmében olyan ötéves tervet kidolgozni, amely a körzetébe tartozó vidéknek a legjobban megfelel.

Ez a terv a következő szempontokat kell figyelembe vegye: a termelés megszervezése és a termelés értékesítése, a beszerzés és a közvetlen segélyezés megszervezése, a mezőgazdasági szakoktatás, a földbirtok problémái, a mezőgazdasági kutatások, a tőke és a személyzet kérdései. Minden kamara a miniszter utasításainak megfelelően a lehető legrövidebb időn belül kell elkészítse a maga tervét és azt a minisztériumnak őszig jóvá kell hagyatnia. Magának

az ötéves mezőgazdasági tervnek megvalósítására november elsejei kezdettel kerül sor.

Semmitőszéki döntés a birtokeladások ügyében

Erdélyi vonatkozású birtokperrel kapcsolatban a semmitőszék a következő döntést hozta: A telekkönyvi hatóság köteles eleget tenni a bekebelezési kérésnek, ha az új tulajdonos szabályszerű írásbeli szerződést mutat fel. A semmitőszék azonban megállapította, hogy az agrártörvény 47. szakasza bizonyos ingatlanokra elővételi jogot ad az államnak, ezek az ingatlanok pedig csak akkor bekebelezhetők be, ha az állam elővételi jogának gyakorlása tekintetében már nyilatkozott. Ezeknél az ingatlaneladásoknál a telekkönyvi szabályzat intézkedései csak abban a mértékben alkalmazhatók, amennyiben összeegyeztethetők a kérdéses 47-ik szakasszal. A telekkönyvi hatóságoknak ilyen esetekben joguk van a bekebelezési kérést elutasítani, amíg az állam elővételi jogának érvényét nem szerezték.

— AMERIKA HUST VÁSÁROL ROMÁNIÁTÓL. Egy amerikai élelmiszeripari konzorcium, amelynek tulajdonában tízennygy gvár van és évi forgalma 15 milliárd lelt tesz ki, ajánlatot tett jelentős mennyiségű sonka, bél, valamint hus vásárlására. Az ajánlattevők egyben azt is javasolták, hogy amerikai tőkével Romániában speciális vágóhidat építsenek, ahol az amerikai követelményeknek megfelelően készítenék el és dolgoznák fel a húst.

— Nyári italmérséi engedélyek. A pénzügyminisztérium közhírré teszi, hogy ezidén is kiadnak a nyári idényre italmérséi engedélyeket. Az italmérséi engedélyek kiadása teljesen a favalyi rendszer szerint történik, vagyis azok csak a nyári idényre adatnak ki, mégpedig a rendes illeték és 960 lelt bélyegilleték leróvása mellett. Ha az italmérséi engedély több mint három hónapra vétetik igénybe, úgy nem egy évnegyed hanem két évnegyed italmérséi illetéke róvándó le.

Uj beosztások az aradi kivetési pénzügyigazgatóságon

A Monitorul Oficial június 28-iki számában pénzügyminiszteri rendelet jelent meg, amelynek értelmében az aradi kivetési pénzügyigazgatóság kivetési ellenőrzési személyzetét a következőképpen osztják be:

Fleseriu Sebastian II. osztályu főellenőr az egyenesadók ellenőrzésére Arad városa, Ujarad, Magyarpécska, Kisjenő és Nagyhalomgy körzetekben. Popovici Mihály II. osztályu főellenőr a közvetett adók ellenőrzésére Arad városa, Radna, Világos, Borosjenő és Körösbökény körzetekben.

Az aradi első kivetési kerületnél: Dabu Victor III. o. kerületi ellenőr és Stirling Ferenc megbízott segédellenőr, A II. adókerületnél: Opincaru Nicolae III. o. kerületi ellenőr és Popa Gheorghe fogalmazó. A III. adókerületnél Ratiu Traian II. o. kerületi ellenőr és Raicu Cornel megbízott segédellenőr.

A közvetett adók ellenőrzésére Arad városában Halász Ferenc, Toader Marin, Kiss Sándor kerületi ellenőrök és Goanta Nicolae tagozati főnök megbízott ellenőr.

Az ujaradi kerületnél: Socup József III. osztályu kerületi ellenőr, akinek megszűnik eddigi közvetett adóellenőri megbízatása, valamint Teodorescu Constantin fogalmazó.

A kisjenői kerületnél: Valentin Isaiia II. o. segédellenőr. A nagyhalomgyi kerületnél: Nedela Cornel kerületi ellenőr. A körösbökényi kerületnél: Neicu Iulian III. o. segédellenőr, megbízott kerületi ellenőr. A borosjenői kerületnél: Sida Dumitru kerületi ellenőr, Oprici Gheorghe megbízott segédellenőr és Alexa Ioan fogalmazó. A világosi kerületnél: Opresan Eugen kerületi ellenőr és Ignuta Ion fogalmazó. A radnai kerületnél: Varga Iuliu segédellenőr, megbízott kerületi ellenőr. A magyarpécskai kerületnél: Scriban Nicolae kerületi ellenőr és Bodroghéan Ilie fogalmazó. A vidéki körzetekhez beosztott tisztviselők ugyanekkor a közvetett adók ellenőrzését is végzik. Juncan Gheorghe fogalmazó, megbízott segédellenőr, Fleseriu Sebastian mellett dolgozik, míg Cucu Mihai fogalmazó segédellenőri megbízatást kap és az aradmegyei malmokat ellenőrzi, egyben pedig eddigi segédellenőri megbízatása megszűnik.

Megkezdődött Aradon a nyári országos vásár

Aradon rénteken megkezdődött az országos nyári vásár. A kirakodó vásár forgalma mérsékelt volt zöldségterekben és gyümölcsben nagy forgalom alakult ki. Gabonapiac egyáltalán nem volt, mert a gazdálkodók az aratással vannak elfoglalva és ezért a piacra nem hoztak tel árut. Árjelentésünk egyébként a következő:

Zöldségpiac: Csipős zöldpaprika drb 40 bani tölteni való zöld paprika 1.20 lelt, ubjurgonya kg. 3, új répa kötege 1.50, paszternák 1.50, netrezselyem 4—5 köteg 1 lelt, hónapos retek kötege 1, fokhagyma kilója 8, hagyma 4—5, savanyu káposzta 4—6, saláta 3—6 drb, 1 lelt, zöldborsó literje 6 torma kg. 14, lencse kg. 12, zöldbab kg. 4—5, paradicsom kg. 24—30, karfiol drb. 6—7, tök drb. 7—12, uborka drb. 60 bani.

Gyümölcsiac: Dfó kg. 28, hámozott dfó 75—80, aszalt szilva 24, narancs 36, citrom drb. 5—6, cseresznye 10, cukorkörte 8, meggy 10—12, édesalma 7—10, őszibarack 20—30, kajszin 8—10 lelt.

Tel- és tejtérmékek: Tehénturó kg. 16 lelt, tej literje 5—6, tejföl 25—40 vaj 70—80.

Baromfiiac: Tyuk párja 60—100 lelt, kövér liba 400—500, sovány liba 130—180, csirke 40—50, kövér kacsa 200—300, sovány kacsa 100—120 lelt, páronként.

Gabonapiac: Buza q. 360—370 lelt, árpa 370—390, tengeri 390—400 lelt.

Takarmányiac: Széna q. 100—110 lelt, szalma 40—50, lóhere 120—130 lelt.

— Vasárnap délelőtt 10 óra: kezdettel tartja meg előadását a prefektúra nagytermében Konopi Kálmán dr. az Aradi Közlöny annak idején megemlékezett róla, hogy Stinghe D. Marie ezredes-prefektus kívánságára lefordították román nyelvre azt az előadást, amelyet a buza termeléséről, nemesítéséről és értékesítéséről Konopi Kálmán dr., az EMGE aradmegyei tagozatának közgyűlése alkalmával tartott. A román nyelvű előadásra — mint azt most velünk közlik — vasárnap délelőtt 10 órai kezdettel kerül sor az aradi prefektúra nagytermében. Az előadáson a meghívott szakértő közönségen kívül részt vesznek Aradmegye román gazdátársadalmának képviselői is. Az előadás románra való lefordításával ugyanis a prefektusnak az volt a szándéka, hogy a megye román gazdátársadalmá is megismerje az abban foglalt hasznos utmutatásokat.

— Tisztán kell tartani a kiviteli célokat szolgáló vasúti kocsikat. A vasút vezérigazgatóságához számos panasz érkezett, hogy a buzakivitel rendelkezésére bocsátott vasúti kocsik tisztátalan állapotban jutnak át a határon. Elsősorban a Svájcba irányuló buza-szállítmányok alkalmával történtek ilyen esetek. A CFR igazgatósága most szigorú rendelkezéseket léptetett életbe a vagonok tisztántartását illetően.

Augusztus elsejétől kvóták szerint kapnak nyersbőrt a bőrfeldolgozó vállalatok

A nemzetgazdasági minisztérium nyers-anvagigazgatósága közleményt adott ki, amelyben értesíti az ország minden bőrfeldolgozó üzemet, hogy legkésőbb július 15-ig be kell terjeszteniük bizonyos iratokat, amelyek alapján megállapítják számukra azt a nyersbőrkvótát, amit augusztus elsejétől kapni fognak a polgári szükségletek fedezésére. Minden bőrfeldolgozó üzemenk be kell küldenie az illetékes iparügyi felügyelőség bizonylatát,

amely a vállalat termelőképességét állapítja meg, azonkívül pedig az adóhivataltól egy igazolványt, amely azt mutatja, hogy a vállalat mennyi forgalmi adót fizetett 1938-ban. Az adóhivatali bizonylatban külön kell feltüntetni a katonai szállítások és külön a magánkereskedelem részére gyártott áruk után fizetett forgalmi adó összegét. Ha a cég nem szállított a katonaságnak, ezt külön fel kell említeni a bizonylatban.

Kiutalták a protestáns egyházak által fenn tartott iskolák tanítóinak államsegélyét

A lelkészek kongrua-pótlékának folyósítása egyelőre nem történt meg

Kolozsvár. Amióta a kormány a kisebbségi minisztérium élére Dragomir Silviu dr.-t nevezte ki, a kisebbségi egyházi vezetők, főként a protestáns egyházak vezetői, többször is lépéseket tettek, hogy iskoláik és papjaik államsegélyét kiutalják. Erre az illetékes államténvezők ígéretet is tettek.

Bár a kisebbségi felekezetek államsegélyének ügyében a végleges intézkedés még nem történt meg, a kultuszminisztérium már rendelkezést adott ki a kérdés egyik részének megoldására.

A napokban a kultuszminisztériumtól 81.195—1939. szám alatt leirat érkezett az egyházi főtartóságokhoz és azt közölte, hogy

egyházaktól fenntartott felekezeti iskolák tanítói rövidesen megkapják az őket illető államsegélyt.

A minisztérium egyben pontos kimutatást kért az egyházaktól a felekezeti iskolák tanítóiról. A felekezeti tanítók az április—juniusi negyedre szóló államsegélyeket két részletben kapják kézhez, azután pedig havonként utalja ki a minisztérium az esedékes összegeket.

A kultuszminisztérium leirata tehát egyelőre csak a felekezeti tanítók államsegélyéről intézkedik, a lelkészek kongrua pótlékának folyósítása tehát egyelőre nem történt meg.

Vargha Béla dr. unitárius püspök a papok kongrua-pótlékának ügyéről munkatársunknak az alábbi felvilágosítást adta:

— A kisebbségi felekezetek államsegélye kiutalásának érdekében Vásárhelyi János református püspökkel újból eljárunk Zigre Nicolae dr. kultuszminiszternél.

A miniszter úr elismerte kérésünk jogoságát és azon van, hogy a kedvező megoldás minél hamarabb megtörténjék.

Utóljára a parlamenti ülészek megnyitásakor találkoztunk vele. Megkérdeztük tőle, hogy mi képp áll egyházaink lelkészeinek államsegélye? A miniszter úr mosolyogva mondta, hogy a kér-

dés „csakugyan áll”.

Ezután a most kézhezvett leiratot ismertette a püspök, majd így folytatta:

— Most már csak azt várjuk, hogy a kiutalt iskolai államsegélyt ténylegesen kézhezkaphassuk.

— Mi, amint már többször említettem, — válaszolt Vargha dr. püspök —

a papok államsegélye ügyében újból eljárunk Vásárhelyi János református püspökkel, Zigre Nicolae dr. kultuszminiszternél.

— A kultuszminiszter ebben a vonatkozásban elismerte kérésünk jogoságát és azon van, hogy a kedvező megoldás minél hamarabb megtörténjék.

Felmentettek egy irredentizmussal vádolt marosvásárhelyi szappangyárost

Kolozsvár. Aljtólagos irredenta magartása miatt vonta felelősségre a VI. hadtest katonai törvényszéke Brechner Vilmos marosvásárhelyi szappangyárost.

A vádirat szerint Brechner a gyárából kikerült szappanárú a „Székelyföld első szappangyára” című feliratot alkalmazta. A szappanok másik oldalán pedig egy szívet átszúrt szabványt tartó félkéz volt ábrázolva.

A büntetést kérő ügyész vádbeszédre a védelem részéről Popescu Ilariu ügyvéd-kapitány kijelentette, hogy a kifogásolt feliratot a kereskedelmi kamara engedélyezte, a másik oldalon levő ábra pedig a gyár védjegyéül szolgál, amely különben Marosvásárhely címerével egyezik. Az irredentizmus gondolata már csak azért sem merülhetett fel Brechner előtt, mivel német származású.

Akatonai törvényszék a védelem érveire a megvádolt szappangyárost felmentette.

Rádióműsor

— Romániai időszámítás. —

SZOMBAT. JULIUS 1.

Bucaresti. 7: Ritmikus torna, lemezek, háztartási és orvosj tanácsok. 12: Lemezek. 13: Időjelzés, sportközlemények, vizállandóság. 13:05: Vasile Julea zenekara, Nicu Stoenescu és Rodica Bujor énekével. 13:45: Felolvasás. 13:55: A zene folytatása. 14:10: Hírek. 14:30: A zene folytatása. 15:10: Időszerű közlemények. 17: A Straja Tarii szervezet órája. 18:15: A Munca si Voie Buna szervezet órája. 19:15: Időjelzés, időjárásjelentés. 19:17: Ion Cocca előadása az oltvidéki turistautakról. 19:32: Oltvidéki dalok és táncok lemezeken. 19:55: Alexandru Badauta felolvasása: Románia pavilonja a newyorki kiállításán. 20:10: A müncheni Ernst Rieman tannár zongorahangversenye. 20:45: Rádióüzenetek. 21: A rádiózenekar hangversenye. 22: Hírek. 23:15: Petrica Motoiu zenekara. 23:45: Hírek külföldre franciául és angolul.

Budapest I. 7:45: Torna, hírek, hanglemezek, étrend, közlemények. 11: Hírek. 11:20: és 11:45: Felolvasás. 13:10: A rádió szalonzenekara. 13:40: Hírek. 14:20: Pontos időjelzés, időjárás és vizállandóság. 14:30: Hanglemezek. 15:30: Hírek. 17:15: Sütő Erzsébet meséi. 17:45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18:10: Timkó Margit magyar nótákat zongorázik. 19: Beszkárt zenekar. 20:15: Hírek. 20:45: Slavko Popoff gordonkázik, zongorakísérettel. 21:10: A rádió tarka-estje az Ujságíró-napon. 22:40: Hírek, időjárásjelentés. 23: Tánclemezek. 23:40: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 24: Farkas Jenő és cigányzenekara muzsikál.

Budapest II. 18: A Szociális Misszió Társulat előadása. 18:30: Debussy: A tenger. Szimfónikus költemény. Hanglem. 19:15: A világ városai: Bait városok. Ortutay Gyula dr. előadása. 19:45: Mezőgazdasági fejőra. 21: Hírek. 21:20: Szirmay Reginald ének, zongorakísérettel. 21:50: Rácz Zsiga cigányzenekara. 22:50: Időjárásjelentés.

Tröster József mint nővére, Fonyó László unokaöccse és Fonyó Lászlóné sz. Karsai Klára mint unokahuga fájdalomtól megtört szívvel jelentik, hogy hűga, illetve nagynénjük

Tröster Terézia

f. év június hó 29-én rövid szenvedés után elhunyt.

Temetése folyó hó 2-án, vasárnap délelőtt 10 órakor lesz az új zsidó temető halottasházából.

Arad, 1939. július hó 1.

(Minden külön értesítés helyett.)

APRÓHIRDETÉSEK

A 69094. számú, 1938 július 18-án megjelent miniszteri rendelet alapján az apróhirdetések ára a következő módon állapított meg: Alkalmazást keresők, elvesztett, eltűnt egyének, vagy tárgyak hirdetése, fürdő és gyógyhely hirdetések **szavankint 1 leu.** Egyéb apróhirdetés **szavankint 2 lei.** A fenti rendelet értelmében az apróhirdetések ára előre fizetendő

Levelezés és házasság rovatokban való közlésre apróhirdetéseket nem vesz fel a kiadóhivatal.

ALKALMAZAST KERES

Intelligens, 35 éves, elvált asszony, a háztartás minden ágában jártas, háztartónőnek ajánkozik. Cim a kiadóban. 2927

Intelligens úriember, ki perfekt a háztartás minden ágában, urinőhöz, vagy egyedülálló uriemberhez, vagy mint anyahelyettes ajánkozik azonnalra. Vidékre is megy. Megbízható és felelősségteljes állást is vállal. Cim a kiadóban. 2932

Irodai gyakorlatlalt románul tudó lány alkalmazást keres. Nagy Emma. Aiud, J. Vánatorján 2. 2936

ALKALMAZAST NYER

Házmosterpár felvételük július 1-re. Str. Cosbuc 8. 2918

KERESTETIK MASAMÓDLEÁNY azonnalra jó fizetéssel. Cim a kiadóban.

Negyven-ötven év körül jólfőző mindent azonnali felvételre keres gyermektelen házaspár. Cim a kiadóban.

Szakácsnőt jó bizonyítvánnyal keres dr. Rácz. Str. Duca 11. 2939

Könyvelő-levelező nagyforgalmu üzletbe 100.000 lei készpénzgaranciával felvételük azonnalra. Ajánkozik címeiket a kiadóba küldjék „Konvenábilis” jellegre. 2926

OKTATÁS

Francia, román, német nyelvből pótvizsgára előkészíték. Cim a kiadóban. 2933

LAKÁS

Kiadó július 1-re Calea Saguna és Dorobantilor sarkán, új épületben egy háromszobás, modern, balkonos lakás. Ugyanott egy üzlethelyiség, trafiknak nagyon alkalmas. kétszobás, előszobás, fürdőszobás lakással. 2938

Tisztviselőtelepen egy villaszerű háromszobás, fürdőszobás magánház kiadó. Str. Simion Barnutiu No. 10. 2937

Négyszobás lakás modern, új magánházban kiadó. Str. Sft. Gheorghe 46. 2942

Egy szép tiszta szoba, konyha, éléskamra, féregmentes lakás kiadó. Str. Grigorie Alexandrescu No. 26. 2931

Kétszobás magánház kiadó parkirozott udvarral. Cim a kiadóban. 2930

Földszinti, uccai, tiszta butorozott szobát keresek azonnalra. Címeiket a kiadóba kérek. 2925

Háromszoba, konyhas lakás, hall, fürdőszoba, alkov és cselédszobával azonnalra, vagy augusztusra kiadó. Str. Calvin 8. 2916

INGATLAN

Cserénék aradi bérházammal temesvári, vagy nagyváradi bérházat. Cim a kiadóban. 2940

Sarokház, üzletnek alkalmas, nagy telekkel jutányos áron eladó nagyközségben. Osv. Kuntz Jánosné. Taut. Arad-megye. 2928

ÜZLET

Kiadó modern üzlethelyiség a főútvonalon, Bul. Regale Ferdinand 7. Bővebbet a háztelgyelőnél.

KÜLÖNFÉLEK

Műhelynek, raktárnak alkalmas helyiség kiadó. Str. Gheorghe Ionescu 10—12. 2831

Legújabb jelentéseink:

Iamandi miniszter az uralkodó szerepét méltatta a válaszfelirati vita során elmondott beszédében

Bucuresti. Iamandi igazságügyi miniszter a szenátus ülésén a kormány nevében válaszfelirati vita során elhangzott beszédekre.

A trónbeszédre adandó válaszfelirat vitája alkalmat szolgáltatott a szenátusnak a szolidaritás és a nemzet támogatásának kifejezésére. A tiszteletteljes szeretet és haráttalan ragaszkodás az uralkodó iránt hatotta át a szónokokat, akik beszédeikben kifejezésre juttatták az állam nagy érdekeinek megőrzését és az új rendszerhez való felelőtlen ragaszkodást. A szónokok bejelentették, hogy a kormányt az ország újjáépítésének nagy munkájában teljes erejükkel támogatni fogják.

Lükettő erővel indult meg az újjáépítés munkája az országban és másfél évi működés után gyökeresen megváltozott az általános helyzet. A régi politikusok azt hangoztatták, hogy 1866 óta demokratikus rendszer honosult meg itt, de tényleg megállapítható, a valóságban sohasem volt demokratikus kormányzat. A politikusoknak sikerült kölcsönös bizalmatlanságot kelteni. A ragalom s demagógia eszközeit használták fel arra, hogy saját érdekeiket megvédelmezzék. Később pedig a szélsőségesek agitációja soha nem látott

a felfordulást idézett elő az országban. A Goga kormány kísérletezései után 1938. február 10-én Őfelsége, a király magára vette a felelősséget az ország megmentésére.

E nagy feladat megoldásához az ország lakosságának ugyszólván teljes egészét segítségét ajánlotta fel és hozzájárult ahhoz, hogy összeomljon egy olyan kormányzati rendszer, amely csak kárt okozott az országnak. A király felelősségének tudatában bátran és bölcsen hozzáállt ahhoz a munkához, amely megmentette a hazát és biztosította annak jövőjét. Ugyanaz év február 24-én megjelent az új alkotmány és február 27-én azt ki is hirdették, bár a politikai ellenfelek azt állították, hogy ez államcsíny volt.

Királyunk februári ténykedése nemcsak, hogy nem volt államcsíny hanem egy olyan hősi ostromot, amely egyedül áll Románia történelmében.

Iamandi igazságügyi miniszter a továbbiakban a munkálatok szervezését vizsgálva, leszögezte, hogy az új alkotmány által életrehívott parlament az, amely az ország és a nemzet parancsoló szülségeit van hivatva kielégíteni.

Egy német politikai személyiség szerint

Danzigot vérontás nélkül akarják visszacsatolni a birodalomhoz

Danzig. Egy magas német politikai személyiség nyilatkozott az United Press munkatársának. Kijelentette, hogy a danzigi németek fel vannak készülve minden esetleges lengyel támadás ellen. Nem felel meg a valóságnak, hogy fegyverbíró németek ezrével gyülekeznek Danzigban és akcióra készülnek, ellenben igaz az, hogy német birodami íjak számosan keresik fel Danzig környékét és az itt lévő kaszárnyákban helyezik el őket. Lengyel részről nyomtételen értesítésre adták a német kormányt, hogy a danzigi korridor függetlenségének bármilyen formában való

megsértése háborút jelent. Német részről azonban nem mondhatnak le Danzig védelméről, abban az esetben, ha a szabadvárost lengyel részről támadás éri.

Mese az, hogy a német csapatok a jövő hét folyamán megszállják Danzigot, mert a német kormány jól tudja, hogy ez háborút jelent és viszont Danzigot vérontás nélkül kell visszakerülni az anyaországhoz. A német kormányt mindent kerülni kell, ami háborúhoz vezethet — fejezte be nyilatkozatát a német politikai személyiség.

Calinescu miniszterelnök üdvözölte az új patriárkát

Bucurestiből jelentik: A patriárkaválasztó-ülésen Nicodim érsek 406 szavazatot kapott, Bălan érsek 12, Visarion Puju érsekre 12, Titus Medrea érsekre 8, míg Nifon Criveanu érsekre 1 szavazat jutott. Tizenkilenc szavazatot megsemmisítettek. Ezután Bălan érsek a szinódus elnöke bejelentette, hogy Románia új patriárkája Nicodim érsek lett. A nagy éljenzéssel fogadott közlés után Bălan érsek a következő beszédet intézte a görög keleti román egyház új feléhez:

— Van szerencsém Önnek közölni, hogy a szinódus választása értelmében Románia patriárkátusi méltóságát a jövőben Ön fogja betölteni. Örömmel közlöm ezeket és legmeglebbezőbb jókívánságaimnak adok kifejezést ugyanakkor pedig azt kívánom: adja a Teremtő, hogy hosszú időközön keresztül álljon szentséged egyházunk élén, Valamennyien megvagyunk győződve arról, hogy egyházunk élete továbbra is a megkezdett úton halad. A klérus valamennyi tagja és az egész nép őszinte szeretetéről és tiszteletéről biztosítja szentségedet.

Az üdvözlő szavak végeztével általános tetszésnyilvánítás közben Nicodim patriárka emelkedett szólétra, aki a következőket mondotta:

— Az Önök megtisztelő bizalma nehéz feladatot

rám, Valahogy úgy érzem magamat, mint az a páva, amely gyönyörű szép tollazatot visel, lábai azonban csufak. Az önök szavazatai ékes öltözkéket jelentenek számomra, amikor azonban előrehaladt koromra tekintek az a 75 esztendő, amely mögöttem áll, súlyos teherként nehezedik vállamra.

Az új patriárka a továbbiakban nagy elődieről emlékezett meg, aki igen sokat tett a görög keleti román egyház felvirágoztatása érdekében. Többek között megemlítette, hogy a patriárkátusi méltóságot már 27 évvel ezelőtt felajánlották neki, ő azonban visszautasította, miután nem akarta nála idősebb pap-társait megelőzni. Beszédét a következő szavakkal fejezte be:

— Elfogadom határozatukat és köszönettel veszem az irántam megnyilvánult szeretetet és bizalmat és arra kérem önöket hogy pástorkodásom ideje alatt segítségemre legyenek.

Az új patriárkát elsőnek Calinescu Armand miniszterelnök üdvözölte. Bălan érsek a szinódus elnöke, zárószavaiban Őfelségét, az uralkodót illette, aki mindent elkövet az ország felvirágoztatása érdekében, majd pedig a patriárkaválasztó-ülést bezártnak nyilvánította. Ezután a jelenlevők a királyhimnusz t énekelték el.

A községi és tartományi tanácsok választásáról jelent meg rendelet a hivatalos lapban

Bucurestiből jelentik: A hivatalos lapban rendelet jelent meg, amelynek értelmében felhatalmazást kapott a belügyminiszter, hogy a közigazgatási törvény rendelkezéseit alkalmazza a községi tanácsok és a tartományi tanácsok választására vonatkozólag. A rendelet értelmében a választók névjegyzékét június havában kellett elkészíteni, a névjegyzékek kifüggesztése július 1-től kezdve történik meg. Mindazon választással kapcsolatos ügyekben, melyekre vonatkozólag a közigazgatási törvény nem intézkedik, az 1939. évi május 9-i választási törvény rendelkezései az irányadók. Itt írjuk meg, hogy Bucurestiben augusztusban

lesznek a községi választások. Az egyes kerületek polgármesteri hivatalaiban nap-nap után folynak a választói ivre való feliratkozások. A törvénynek megfelelően, ezuttal csakis tanácsosok választására kerül sor, minthogy a főváros polgármestereit királyi rendelettel hat évre nevezték ki.

Perényi Zsigmond báró Kárpátalja kormánybiztosa

Budapest. Perényi Zsigmond bárót Kárpátalja kormánybiztosává nevezték ki. Dr. Marina Gyula görög katolikus főpástort a kormánybiztos mellé helyettesnek osztották be.

A Balti államok közelében folynak le az orosz hadgyakorlatok

London. Az angol kormány tegnap újabb jegyzéket juttatott el Moszkvába megvitatásra. Az Oeuvre ezzel kapcsolatban azt írja, hogy a Szovjetunió újabb követelésekkel állt elő. A francia lap tudni véli, hogy az angol kormány ezeket az újabb követeléseket is kivétel nélkül teljesítette.

Londonban és Párisban kedvezőtlenül fogadták a Pravda legutóbbi számában megjelent cikkét, amelyet Zdanov, Stalin közvetlen barátja írt és amit ezért a szovjetkormány véleményének lehet tekinteni. A Matin szerint a szoviet külpolitika kétségbeejt az angol és francia kormányokat. A szovjetbarát Epoque azt írja, hogy Zdanov sugalmazott állásfoglalása nem volt helyénvaló.

Az orosz tengeri flotta őszi hadgyakorlatát szeptemberben tartják meg Leningrád környékén. Ez azt jelenti, hogy az orosz tengeri flotta őszi hadgyakorlata a Balti-államok közelében zajlik le.

London. Itteni politikai körökben úgy tudják, hogy úgy Londonban, mint Moszkvában lépéseket tettek az angol-szovjet ellentét mielőbbi kiküszöbölhetése érdekében. London és Moszkva között a párisi amerikai nagykövet közvetített. Szó van arról is, hogy Amerika volt az, amely a maga befolyásával engedékenységre bírta a japán kormányt és ennek köszönhető az, hogy a tiencsini kérdésben megkezdődnek a tárgyalások.

A Jour londoni tudósítója azt jelenti, hogy a Steednek és Strangnak küldött utasítások teljesen ki fogják elégíteni a szovjet kormányt.

Az utasítások ezek:

1. Az angol kormány kijelenti, hogy a Balti-államokkal szembeni garancia éppen olyan tökéletes lesz, mint Lengyelország, Görögország és Románia iránt vállalt kötelezettségek. Szovjetország teljes szabadságában áll, hogy határozzon a kölcsönös segítségnyújtás rendszeréről abban az esetben, ha közvetett, vagy közvetlen fenyegetés következne be a Balti államokkal szemben.

2. Szó van arról is, hogy a három Balti köztársaság a másik öt garantált állammal együtt szerepel-e az egyezmény szövegében, vagy pedig külön jegyzékben függesztik hozzá a háromhatalmi szerződéshez.

Fuceu oszromzárát felfüggesztették

Politikai körökben elterjedt hírek szerint a tiencsini kérdés körüli megbeszélések július hatodikán kezdődnek el Tokióban. A tiencsini angol és japán főkonzulok a problémának lokális részét beszélnek meg, míg az angol nagykövet a japán külügyminiszterrel az egész keletázsiai kérdést feljölő problémákat fogja megvitatni.

Tokio. Fuceu oszromzárba való vételét a japánok felfüggesztették, hogy az itt tartózkodó angol állampolgárok személyi biztonságairól haladéktalanul intézkedhessenek.

A tokiói jelentések arról számolnak be, hogy Anglia ellenséges viselkedése Japánnal szemben mély megütközést keltett Tokióban, mivel a világháború idején a japánok mindig az angolok érdekeit védtek Távol-Keleten.

Tokió. A japán kormány hivatalos jelentést adott ki azokról a légi harcokról, melyek Mandzsuriában szovjet repülők és japán repülők között folytak le. A hivatalos jelentés megállapítása szerint május huszadikától június huszonhetedikéig Külsőmongóliában és a tomski repülőtér felől lefolyt légi ütközetekben ötszázhatvan szovjet gép vett részt. A japán légi haderő a különböző küzdelmek során kétszázötvenegy szovjet repülőgépet lőtt le. Egvedül a tomski repülőtér felől a japánok 30 szovjet repülőgépet lőttek le. Ugyanebben az időben a japánok mindössze kilenc repülőgépet vesztek.

Arab császárság megvalósítását tervezi Anglia

Kairóból jelentik: Az „Al Mokkaattan” című egyiptomi újság jelentése szerint Anglia és Törökország az a tervvel foglalkozik, hogy a közelkelet arab államait egy császárság formájában egyesítsék. Ezeknek az államoknak feje a török kalifa lenne. Az egyes arab államokat a császárság keretén belül külön emírek vezetnék és ezek között az első Abdullah Ibn Husszein, Transzjordánia emirje lenne. A fenti hírt egyébként az olasz lapok is közlik és megemlítik, hogy az új császársággal Anglia szövetségi viszonyra akar majd lépni, egyben pedig egy ilyen császárságnak török protektorátus alatt való létesítésével ki akarja elégíteni a török igényeket.